

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

Εικόνες, ιδέες, συναισθήματα, πληροφορίες, μαρτυρίες, ρυθμοί λύπης και χαράς: Συνέβη στα δύο τελευταία Φεστιβάλ, του Βερολίνου και της Βενετίας, όπου βρέθηκα, οι ταινίες μυθοπλασίας να παρουσιάσουν σημάδια κόπωσης. Δηλαδή, ελάχιστες ήταν οι περιπτώσεις που παρουσίασαν κάτι ξεχωριστό, αυτό που, συνήθως, έρχεται και κάθεται στην καρδιά του θεατή. Βέβαια, όπως το κρασί, έτσι κι ο κινηματογράφος έχει καλές και κακές χρονιές. Ωστόσο, βγαίνοντας από το *Gimme Shelter* των David & Albert Maysles, ένιωσα την εμπειρία τους στιγμιαία δική μου. Κάτι παρόμοιο ένιωσα πέρσι με το *Μεγάλο Ταξίδι* του Johan van der Keuken. Τα 101 ντοκιμαντέρ του φετινού φεστιβάλ είναι αρκετά για να μεταφέρουν, πέρα από τη συγκίνηση, μια περισσότερο ουσιαστική, μελετημένη και ζωντανή εικόνα του κόσμου που ζούμε, ώστε να ξυπνήσουμε από τον ενδεχόμενο μεσημεριανό μας ύπνο (οι προβολές ξεκινούν από τις 12:00) και να θυμηθούμε πως η ζωή είναι εδώ.

Χρήστος Καλλίτσης

3ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ

5-11 ΜΑΡΤΙΟΥ 2001

ΜΙΚΡΕΣ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ

Ο έρωτας χρόνια δεν κοιτά. Άνθρωποι σε συνθήκες απόγνωσης. Από τους νεόπλουτους στους νεόφτωχους της Ρωσίας. Μπορεί κάποιος ν'αποφασίσει να είναι ευτυχισμένος; Αναζήτηση διαφυγής από τα γκέτο των πορτορικανών της Νέας Υόρκης. Ένας θανατοποινίτης στις ΗΠΑ αλληλογραφεί με μια κοπέλα στην Ολλανδία, εδώ και 17 χρόνια. Επαγγελματίας ετών 12. Ναι ή όχι στο θεσμό του γάμου;

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στην πόλη Τζαϊπούρ της Ινδίας ο δεσμός του ανθρώπου με το ζωικό βασίλειο είναι ισχυρότατος. Ένας οικονομολόγος στο Μπαγκλαντές ιδρύει τράπεζα για να δανείζει χρήματα στους φτωχούς. Οι γυναίκες του Χουτσιάν, μιας πόλης του Μεξικού, είναι ξακουστές για την ομορφιά και την νοημοσύνη τους. Μελετώντας τον προϊστορικό άνθρωπο. Οι βραζιλιάνοι εργάτες στην βιομηχανία του άνθρακα. Ο υγροβιότοπος του Αμβρακικού κινδυνεύει.

Η ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ

Αμφισβητείται το γεγονός του Ολοκαυτώματος! Πόλεμος και ιδεολογίες στην Νικαράγουα διχάζουν λαούς και οικογένειες. Η σημασία ενός αβιώτου πολέμου για τη νέα γενιά των Κυπρίων. Νίκος Μπελογιάννης, Νίκος Πλουμπίδης η αποκατάσταση της ιστορίας. Αλλάζουν οι εποχές, αλλάζουν και οι συμπεριφορές των ανθρώπων. Από τον ελληνιταλικό πόλεμο στην απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ DAVID & ALBERT MAYSLES

Οι πρωτεργάτες του direct cinema στις ΗΠΑ.

ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ένταση στις ρωσικές φυλακές και τα γκούλαγκ. Φωτογραφίζοντας γυμνά σώματα, ο Σπένσερ Τιούνικ καταγράφει την πολιτιστική βιογραφία των ΗΠΑ. Το στήσιμο της παράστασης TURANDOT, όπως σκηνοθετήθηκε από τον Ζαν Γιμού στο Πεκίνο και την Φλωρεντία. Ταλαντούχες γυναίκες αδυνάτων να βρουν «ισάξιους» συζύγους. Η ζωή στις υπόγειες σήραγγες της Νέας Υόρκης. Μια γερμανίδα πανκ μουσικός ερωτεύεται έναν θιβετιανό λάμα και ζουν στο Βερολίνο.

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ-ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Ο Γκρέγκορ Πεκ ξετυλίγει το νήμα της ιστορίας του. Η χορεύτρια, χορογράφος, ζωγράφος και συνθέτης Μάρτα Μπέκετ δίνει παραστάσεις στην πόλη φάντασμα Death Valley Junction. Ο πιο παραγωγικός αρχιτέκτονας του 20ου αιώνα, ο Όσκαρ Νιμάγιερ, πιστεύει στη δύναμη της φαντασίας. Ένας φωτογράφος τυφλώνεται. Η χρήση της φωτογραφικής τεχνικής από τον Νίκο Κεσανλή. Στις εκβολές του Αξιού τα ψάρια λιγοστεύουν. Η ντίβα του γερμανικού θεάτρου και κινηματογράφου, Μαριάνε Χόπε, στα 90 της χρόνια. Η ιστορία ενός νησιού μέσα από το ψωμί της γιαγιάς Μάρθα. Μουσουλμάνοι και τουρκόφωνοι μαθητές στο διαπολιτισμικό σχολείο του Βοτανικού.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΛΕΥΤΕΡΗ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟ

Ο σκηνοθέτης - ποιητής που θα μπορούσε να είναι και ζωγράφος.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΚΟ

Ο χορός επιτρέπεται στο διάλειμμα και σε όσους είναι όρθιοι στους διαδρόμους των αιθουσών.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΧΩΡΑ - ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ: Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ

Σκηνές από τη ζωή των κατοίκων του Βελιγραδίου και των περιχώρων, όπως ποτέ δεν έφτασαν στα κανάλια των τηλεοράσεων. Τα λόγια δεν αρκούν.

DOCS FROM IRAN

Μια κοπέλα που ζει στις ΗΠΑ ανακαλύπτει πως είναι Ιρανή. Ο χρόνος κυλάει άσκοπα στο κυκλοφοριακό χάος της Τεχεράνης. Ένας ζωγράφος πωλητής σε μανάβικο. Αφغانοί πρόσφυγες γλιτώνουν από τους Ταλιμπάν και βιώνουν το Ιράν ως ελεύθερη χώρα. Στην Τεχεράνη με χιονοθύελλα οι δρόμοι είναι έρημοι.

Hosting a film festival is a lot like making a good documentary. It requires enthusiasm and vision, as well as patience and attention to detail - an eye for what is happening outside is as important as an awareness of internal developments. A discriminating taste for new trends and risk-taking are as necessary as an understanding of the logistics involved. Besides all that- both filmmaking and festival-hosting require the right atmosphere or “vibe” - that inexplicable thing that either makes or breaks a film. As filmmaker Johan van der Keuken said just last year at the festival, speaking of the mysteries at work in making films: “Its when you lose control, that is when you have something interesting.” The preparation is done and the film and tapes are now rolling for a successful third festival - one dedicated to that documentarian.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Δημήτρης Κατσαντώνης, σελ. 2
Ελένη Βλάχου, σελ. 2
Δημήτρης Είλιδης, σελ. 3
Kaspar Kasics, σελ. 4
Στέλιος Κούλογλου, σελ. 7
Albert Maysles, σελ. 9
Mirojjub Vuckovic, σελ. 10
Λευτέρης Ξανθόπουλος, σελ. 12

ΟΙ ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

Μικρές αφηγήσεις, σελ. 4
Όψεις του κόσμου, σελ. 5
Κοινωνία και περιβάλλον, σελ. 6
Καταγραφή της μνήμης, σελ. 6
Πορτρέτα: Ανθρώπινες διαδρομές, σελ. 8
Αφιέρωμα David & Albert Maysles, σελ. 9
Ματιές σε μια χώρα: Γιουγκοσλαβία, σελ. 10
Μουσική μέσα απ' τον φακό, σελ. 11
Ντοκιμαντέρ από το Ιράν, σελ. 11
Αφιέρωμα στον Λευτέρη Ξανθόπουλο, σελ. 11-12

“Η πραγματικότητα δεν μπορεί ποτέ να υπάρχει δίχως την ερώτηση για τη φύση της και, επίσης, χωρίς την αίσθηση της φτιαχτιάς της υφής.”

Johan Van der Keuken

PARALLEL EVENTS

Apart from screenings, the 3rd Thessaloniki Documentary Festival will include several events of interest to film professionals.

INTERNATIONAL DOC MARKET

For the third year New Greek Television (NET) is making it possible for potential buyers from around the world to access a rich catalogue of new documentaries from Greece and the region. Between March 7th to 10th, 18 buyers from 12 countries and 15 buyers from television stations will be attending this expanded effort, showcasing 152 films. A video library video viewing stations will allow potential buyers to screen the works as well as festival films. Recent programs produced by Greek Public Television and/or the Greek Film Centre (EKK), as well as Greek and non-Greek (and particularly Balkan) independent producers will be included in this growing section of the festival. Among the countries sending representatives from their television stations are: Moldova, the former Yugoslav Republic of Macedonia, Spain, Germany, France, Italy, Albania, Cyprus and the French-German ARTE station.

PITCHING FORUM 2001

Another important event for local filmmakers is a pitching forum scheduled for a third time to coincide with the festival. From March 7-11 producers will present film proposals in front of their peers and an international panel of programmers, buyers, and producers. This year the forum is organised by Greece's branch of the European Documentary Network (EDN, an organisation bringing producers from different countries together for mutually beneficial collaborations) and the festival, with support by Media Desk Hellas and the Soros Documentary Fund (of the Open Society Institution). This forum promises to once again enrich the "international" and "professional" atmosphere of the festival; last year, it was an important magnet, bringing top television programmers and distributors to screenings and casual gatherings.

PRACTICAL INFORMATION

All screenings will be held at the red-carpeted, renovated Olympion Theatre (in both the high-ceilinged, larger Olympion I, and the cosy, smaller Pavlos Zannas (Olympion II) screens on central Aristotelous Square. The festival offices are at 10 Aristotelous Square, 54263, Thessaloniki. Contact telephone: (031) 378400.

Δημήτρης Κατσαντώνης

Πρόεδρος Δ.Σ. ΕΤ3

Ποια η σημασία του βραβείου κοινού για την ΕΤ3;

Πρώτ' απ' όλα, προσφέρει την άμεση επαφή με τον κόσμο. Δεύτερον, ενισχύει το ίδιο το Φεστιβάλ με τη δυνατότητα που δίνει στο θεατή να εκφράζει τη γνώμη του και, τρίτον, αποτελεί ένδειξη της εκτίμησής μας προς το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης, το οποίο επιθυμούμε, μετά από μια πάρα πολύ καλή αρχή, να μακροημερεύσει στην πόλη μας.

Φέτος οι συμμετοχές συμπαραγωγών της ΕΤ3 είναι περισσότερες από τις περσινές στο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ;

Ναι, κι αυτό είναι ένα δείγμα προόδου. Τώρα, απλώς, προχωρούμε σε ντοκιμαντέρ, στοχεύοντας και στο διεθνή χώρο. Μας ενδιαφέρουν συμπαραγωγές ντοκιμαντέρ με τηλεοπτικά κανάλια από άλλες χώρες, από όλα τα Βαλκάνια, τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες και τη Μεσόγειο.

Σε ποια επίπεδα κυμαίνεται η θεαματικότητα του ντοκιμαντέρ στην ΕΤ3 σε σχέση με πέρσι;

Έχουν βελτιωθεί, ιδιαίτερα, τα μέρη του προγράμματος που σχετίζονται με την ανάδειξη πλευρών της πραγματικότητας, τα οποία έχουν θαφτεί κάτω από το κακώς εννοούμενο life style. Είναι αυτά

"Μέσα από την αγορά του ντοκιμαντέρ θα βαρομετρήσουμε το ακριβές ενδιαφέρον για το προϊόν που παράγεται και των δυνητικών πελατών μας."

που απέδωσαν περισσότερο από πλευράς τηλεθέασης, αν και φαίνονταν λιγότερο εμπορικά.

Κατά πόσο δημιουργείται από σκηνοθέτες της Θεσσαλονίκης μια νέα γραφή στο ντοκιμαντέρ, έτσι όπως το βλέπει η ΕΤ3;

Η εκτίμηση είναι ότι ακόμη δεν έχει επιβεβαιωθεί αυτή η γραφή. Είναι σε μια φάση που κυοφορείται και θέλουμε να την ενθαρρύνουμε, αλλά η αλήθεια είναι ότι δεν μπορεί να πει κανείς ότι υπάρχει μια σχολή Θεσσαλονίκης αναγνωρίσιμη.

Πόσο μπορούν να βελτιωθούν οι συνθήκες πληρωμών της ΕΤ3; Υπάρχει ένα οικονομικό πρόβλημα. Νομίζω ότι έχουμε μπει σε μια διαδικασία βελτίωσης και πρέπει να το βελτιώσουμε ακόμη περισσότερο. Δεν είμαστε στο κέντρο της Ελλάδας, είμαστε στην περιφέρεια και κάποιοι μας βλέπουν έτσι. Πάντως είμαστε σε μια διαδικασία βελτίωσης.

Ελένη Βλάχου

υπεύθυνη προγράμματος ντοκιμαντέρ της NET

Ποια κατά τη γνώμη σας η σημασία της λειτουργίας της Αγοράς στη διάρκεια του Φεστιβάλ;

Η αίσθησή μου, ως αγοραστής, είναι ότι χρόνο με τον χρόνο καλυτερεύει η οργάνωση της αγοράς. Η ποιότητα των ντοκιμαντέρ ήταν εξαιρετική από την αρχή και ξεχωρίζει από την υπάρχουσα διεθνή προσφορά. Το ίδιο ισχύει και για τις ελληνικές συμμετοχές. Έχουμε αγοράσει και τις δύο χρονιές κάποιες ταινίες, οι οποίες γνώρισαν επιτυχία με την προβολή τους από την τηλεόραση. Υπάρχουν πράγματα ενδιαφέροντα για να βρει ο υποψήφιος αγοραστής. Συγκρίνοντας με άλλες αγορές ταινιών ντοκιμαντέρ, όπως είναι της Μασσαλίας ή του Άστερνταμ, πιστεύω ότι το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης μπορεί να αποκτήσει μια εμβέλεια εξίσου μεγάλη, αν προσελκύσει αγοραστές απ' όλη την Ευρώπη, τουλάχιστον. Φυσικά είναι πολύ καλό να υπάρχει κάτι τέτοιο στη Θεσσαλονίκη. Μου αρέσει σαν τρίγωνο το Άμστερνταμ, Μασσαλία, Θεσσαλονίκη, και γεωγραφικά και πολιτιστικά. Πιστεύω ότι μπορεί να εξελιχθούν πολύ καλά, τόσο το Φεστιβάλ, όσο και η Αγορά.

Ποιά είναι η ανταπόκριση των θεατών, όπως την γνωρίζετε μέσα από το πρόγραμμα της NET;

Το 1/3 του προγράμματος της NET είναι ντοκιμαντέρ, χωρίς να σημαίνει ότι είναι ντοκιμαντέρ προερχόμενα από τη Θεσσαλονίκη ή το Άμστερνταμ. Πρόκειται συνήθως για σειρές, αλλά φυσικά υπάρχουν και μεμονωμένα που έχουμε προμηθευτεί από αυτές τις αγορές. Έχουν μεγάλη ανταπόκριση σε όλες τις ζώνες.

Παζόνται, όμως, μερικές φορές σε ώρες ακατάλληλες.

Όχι, δεν πιστεύω ότι είναι ακατάλληλες, γιατί το "ειδικό κοινό", στο οποίο απευθύνονται τα ντοκιμαντέρ, είναι διαθέσιμο στις 12:30. Η επανάληψη τους πολλές φορές γίνεται στις 11:00 το βράδυ, οπότε μπορούμε ν' αγγίξουμε μια αρκετά μεγάλη μερίδα κοινού.

Σε ποιά σημεία πιστεύετε μπορεί να βελτιωθεί το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης;

Η βελτίωση δεν έγκειται στο πρόγραμμα, αλλά στο να προσελκύσουμε αγοραστές από την υπόλοιπη Ευρώπη. Απαιτεί,

απλώς, χρόνο για να γίνει το Φεστιβάλ γνωστό. Έτσι κι αλλιώς, τα πράγματα δεν είναι ποτέ. δεδομένα Δεν έχει να ζητήσει απολύτως τίποτε, και το λέω έχοντας πάει αρκετές φορές και στα άλλα δύο σημαντικά ευρωπαϊκά φεστιβάλ.

Γιατί κατά την γνώμη σας τα ιδιωτικά κανάλια δεν έχουν αγκαλιάσει ακόμη το ντοκιμαντέρ;

Πιστεύω, σιγά-σιγά, ο ALPHA και το ALTER προσπαθούν να το εντάξουν στο πρόγραμμά τους, όπως επίσης και το MEGA. Δεν είναι πλέον ένα είδος περφόρμανς, μη προσεγγίσιμο, και, απ' όσο γνωρίζω, δρομολογούν και παραγωγές.

Ποιά συμβουλή θα δίνετε σ' έναν νέο δημιουργό; Ποιά είναι, αν υπάρχουν, τα κριτήρια αγοράς μιας ταινίας ντοκιμαντέρ;

Να δώσουμε ένα παράδειγμα. Της γιαγιάς το γλυκό ψωμί, του Στέφανου Νόλλα, είναι μια ταινία η οποία δείχνει, όχι μόνο μια σκηνοθετική ματιά, αλλά και μια προσέγγιση του θέματος διαφορετική. Δηλαδή, υπάρχει ανθρωπιά. Επίσης, καταγράφει μια κατάσταση, η οποία αύριο μπορεί να μην υπάρχει.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

- Το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης έχει προσκληθεί από το Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Τεχεράνης να οργανώσει μια εβδομάδα ελληνικού ντοκιμαντέρ στο Ιράν. Το πρόγραμμα θα βασίζεται στα ελληνικά ντοκιμαντέρ που παρουσιάστηκαν στα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας του Φεστιβάλ. Η εκδήλωση διοργανώνεται σε συνεργασία με το Farabi Film Foundation και την Ελληνική Πρεσβεία στην Τεχεράνη.
- Απονομή Ειδικού Τιμητικού Βραβείου στον Λευτέρη Ξανθόπουλο, Πέμπτη 8 Μαρτίου, στις 8 το βράδυ, στην αίθουσα ΠΑΥΛΟΣ ΖΑΝΝΑΣ
- Απονομή Ειδικού Τιμητικού Βραβείου στον Albert Maysles, Παρασκευή, 9 Μαρτίου, στις 8:30 το βράδυ, στην αίθουσα του ΟΛΥΜΠΙΟΝ
- Έκθεση στο χώρο του Ολύμπιον με φωτογραφίες από τις ταινίες του Λευτέρη Ξανθόπουλου, 5-11 Μαρτίου
- Ολονύκτιος Μαραθώνιος OLYMPION RENAULT, 10 Μαρτίου

Το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης δεν έχει διαγωνιστικό χαρακτήρα. Ωστόσο, ως επιβράβευση της προσπάθειας των δημιουργών, απονέμει τρία ισότιμα βραβεία του ύψους του ενός εκατομμυρίου δρχ. Μια 7μελής επιτροπή, ελλήνων και ξένων δημοσιογράφων, ψηφίζει, από κοινού, την καλύτερη ελληνική και ξένη ταινία, ενώ το κοινό επιβραβεύει την ταινία προτίμησής του. Οι διαγωνιζόμενες ταινίες είναι νέων δημιουργών, που δεν έχουν λάβει προηγούμενη διάκριση σε κάποιο ξένο Φεστιβάλ, και είναι παραγωγής της τελευταίας διετίας.

A FEW PROJECTIONS...

Though it's dangerous to read the future, a few shapes were deciphered in the festival's coffee cup:

- **Albert Maysles.** A festival high point, at the end of the week, will be the presence of this filmmaker who, together with his brother David, shaped the documentary medium.
- **The heart of Iran:** The Greek public's growing thirst for Iranian cinema will be satisfied by a taste of that country's recent documentary work.
- **The troubled faces of Yugoslavia:** The images of conflict and survival under strife will bring Thessaloniki closer to the more turbulent region just a few kilometers north.
- **Jazzy notes:** Docs catering to all tastes – but particularly the sweet sounds of world music and Jazz – will provide fans with the stories behind the sounds.
- **"Reel" Greece:** Celebrating what seems to be the "Year of the Documentary" in Greece, with the success of several films of this genre at festivals, and "Mourning Rock" in the box office, the next batch of Greek productions (both independently-made and state-funded) are on display. The filmmakers' challenge is to shake up a genre dominated by scholarly, overly romantic approaches, in search of fresh new topics and voices...not to mention co-productions.
- **Lasting Ties:** There will be connections and sales opportunities for even the most self-sacrificing documentarians (with an expanded Doc Market), as well as meeting of the minds between filmmakers. Journalist's ink will spill, and audiences will travel without leaving their chairs.

ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΝΟ-3ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΚΤΟΣ ΣΕΙΡΑΣ • ΜΑΡΤΙΟΣ 2001

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ • ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΙΟΥΚΑΣ

ΣΥΝΤΑΞΗ-ΣΥΝΕΤΕΥΞΕΙΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΙΤΣΗΣ • ΑΓΓΛΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΝΤΙΣ • ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ • ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΜΟΥΓΚΟΣ-ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Π. Αριστοτέλους 10, 546 23 Θεσσαλονίκη • Τηλ.: (031) 378.400 • e-mail: info@filmfestival.gr

3ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

«ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ»

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ • ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - NET

ΧΟΡΗΓΟΙ: ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ • ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

ΧΟΡΗΓΟΣ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΚΟΙΝΟΥ: ΕΤ3 • ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ: ALFA ROMEO

ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

Δημήτρης Εϊπίδης

Οι ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ στην τρίτη τους εκδοχή έχουν κάτι επιπλέον να προσφέρουν: Κάθε νέος χρόνος σταθεροποιεί τις κατευθύνσεις και τους στόχους του Φεστιβάλ. Σιγά-σιγά η προσπάθεια αποκτά το δικό της ξεχωριστό προφίλ και περιεχόμενο.

Πιστεύετε πως το φεστιβάλ έχει καθιερωθεί; Πιστεύω ότι το Φεστιβάλ, με βάση τα δεδομένα και τους αριθμούς, καθιερώθηκε από την πρώτη χρονιά. Η μεγάλη προσέλευση των θεατών ήταν καθοριστική στην απόφασή μας να συνεχίσουμε. Νομίζω ότι το ενδιαφέρον του κοινού για το ντοκιμαντέρ ήταν προφανές ευθύς εξ αρχής. Η συμμετοχή και οι αντιδράσεις των ξένων σκηνοθετών και των ειδικών του είδους μας έδωσαν να καταλάβουμε ότι πραγματικά αγκάλιασαν και αποδέχτηκαν αυτήν την προσπάθεια. Επίσης, θετικότερα ήταν όλα τα στοιχεία που είχαμε με βάση την άρθρογραφία τόσο στον ελληνικό όσο και στον ξένο τύπο, καθώς και τα κείμενα που κυκλοφόρησαν στο διαδίκτυο. Έτσι, πιστεύουμε ότι αυτή η προσπάθεια έχει σίγουρο λόγο ύπαρξης και ότι πρέπει με κάθε τρόπο να συνεχιστεί, να βελτιωθεί και να επαυξηθεί στο μέλλον.

Συμπληρώνονται τριάντα χρόνια από το ξεκίνημα του Φεστιβάλ Νέου Κινηματογράφου του Μόντρεαλ, του οποίου αποτελέστε ιδρυτικό μέλος. Πώς ζήσατε την εξέλιξη εκείνου του Φεστιβάλ και πώς οραματίζατε την εξέλιξη του Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ;

Το Φεστιβάλ Νέου Κινηματογράφου του Μόντρεαλ συμπληρώνει φέτος μια τριακονταετία, είναι δηλαδή το αρχαιότερο διεθνές φεστιβάλ στον Καναδά. Το Φεστιβάλ Νέου Κινηματογράφου του Μόντρεαλ ήταν μια πρόκληση τότε: δημιουργήθηκε σε μια εποχή που δεν υπήρχε ούτε μία ταινιοθήκη στην πόλη. Οι μόνες προστετές ταινίες ήταν οι παραγωγές των μεγάλων αμερικανικών στούντιο. Τα χρόνια που ήμουν υποχρεωμένος να ζω εκεί, αισθανόμουν, ως φίλος του κινηματογράφου, στέρση και αφορήτη πληγή, μη βρίσκοντας διέξοδο στα ενδιαφέροντά μου. Αρχισα να ασχολούμαι πρώτα με μια λέσχη κινηματογράφου, στη συνέχεια με την κοπερατίβα των ανεξάρτητων κινηματογραφιστών και κατόπιν, πολύ σύντομα, το 1971, ξεκίνησα το Φεστιβάλ Νέου Κινηματογράφου του Μόντρεαλ. Το Φεστιβάλ είναι από τα πλέον πετυχημένα του είδους του, ένα από τα λίγα που παρέμειναν πιστά στην ιδέα του ανεξάρτητου κινηματογράφου. Χωρίς να ενδώσει ποτέ στο χολιγουντιανό σινεμά, στο σουπερθέαμα, στον εμπορικό κινηματογράφο, προώθησε και προωθεί την έρευνα, την αναζήτηση νέων κατευθύνσεων, νέων ταλέντων κ' εξακολουθεί να είναι ένας χώρος πρωτοπορίας μέσα από τη συνεχή ανανέωση του κινηματογραφικού μέσου. Χαίρομαι, γιατί αυτή η εκδήλωση συνεχίζει, μετά από 30 χρόνια, με επιτυχία, με μεγάλη προσέλευση κοινού, με καλή συμμετοχή, με πολύ καλή εμφάνιση και κύρος.

Το ντοκιμαντέρ είναι μια φόρμα κινηματογράφου που έχει παραμεληθεί, άλλοτε σκόπιμα και άλλοτε τυχαία από τα κινηματογραφικά γεγονότα. Ήθελα να δημιουργηθεί εδώ στην Ελλάδα ένας φορέας που να εξυπηρετεί τους έλληνες ντοκιμενταρίστες, να φέρνει το κοινό σε επαφή με τη σύγχρονη πληροφόρηση, τις νέες τεχνολογίες, τις αλλαγές στο επίπεδο παραγωγής, δημιουργίας και προβολής ταινιών. Παράλληλα, να υπάρξει ένας φορέας διανομής αυτών των ταινιών στην τηλεόραση ή στις αίθουσες, ώστε να υποβοηθά τους δημιουργούς και σ' αυτήν την φάση της πορείας τους. Είναι ακόμη νωρίς να γνωρίζουμε τα αποτελέσματα. Ευελπιστώ, και είμαι πολύ αισιόδοξος, ότι το Φεστιβάλ θα αναπτύξει με ραγδαίους ρυθμούς και θα καταλάβει τον χώρο που του αρμόζει. Νομίζω ότι θα καταλήξουμε σε ένα δεύτερο σημαντικό κινηματογραφικό γεγονός στη Θεσσαλονίκη, διεθνούς εμβέλειας, χρήσιμο όχι μόνο για τη χώρα μας, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων. Ας μην ξεχνούμε ότι κάθε χρόνο η συμμετοχή Ελλήνων και ξένων ειδικών βάνει αυξανόμενη.

Ο μήνας Μάρτιος στο Ολύμπιον είναι γεμάτος από αφιερώματα. Μήπως θα δημιουργηθεί στον κόσμο η εντύπωση ότι το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ είναι μια επιπλέον εκδήλωση ανάμεσα στις υπόλοιπες;

Αυτή θα ήταν μια πολύ εσφαλμένη εντύπωση. Θέλω να πιστεύω πως δεν βγαίνει κάτι τέτοιο προς τα έξω. Νομίζω ότι οι θεατές του Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ έχουν κατανοήσει ότι πρόκειται για ένα ξεχωριστό γεγονός, μεγάλου μεγέθους και διεθνούς βεληνεκούς, με τις δικές του προδιαγραφές και κατευθύνσεις.

Το φετινό πρόγραμμα έχει μεγαλύτερο αριθμό ταινιών.

Οι επιλογές μου συμπίπτουν πάντα με την παγκόσμια παραγωγή. Επιθυμώ να είναι το φεστιβάλ όσο το δυνατό πιο αντιπροσωπευτικό, ως προς τις σημαντικές ταινίες της χρονιάς. Έχει γίνει πολύ προσεγγμένη επιλογή, η οποία αφορά τον σύγχρονο άνθρωπο, θέματα δηλαδή των καιρών μας, τα οποία γίνονται αντιληπτά και είναι ευπρόσδεκτα στον κινηματογράφο φίλο θεατή.

Η ομαδοποίηση των ταινιών εξακολουθεί να υπάρχει και φέτος.

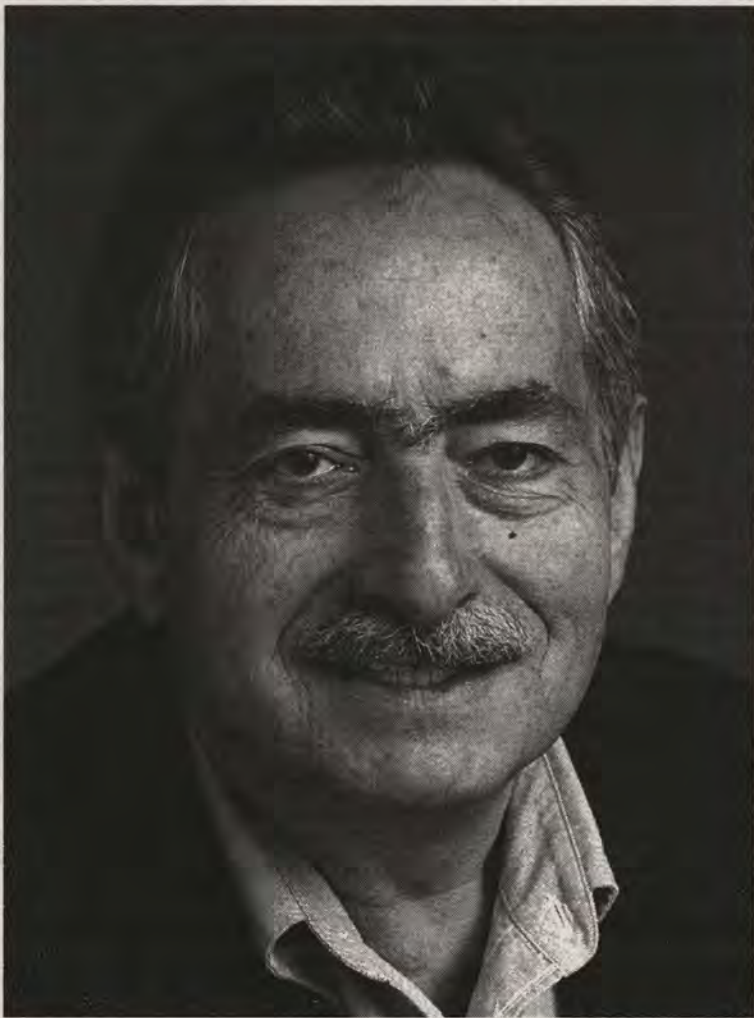
Υπάρχουν ορισμένες ενότητες που προκαθορίζουν το είδος των ταινιών κι αυτό στοχεύει στη διευκόλυνση του θεατή, ώστε να βρίσκει με μεγαλύτερη ευκολία τις θεματικές και τους προβληματισμούς που τον αφορούν.

Υπάρχει μια καινούρια ενότητα το Habitat - κοινωνία και περιβάλλον.

Αφορά τον φυσικό μας χώρο, θέματα οικολογίας, τη σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον του. Είναι ένα επίκαιρο θέμα, το οποίο υπήρχε πάντα στο ντοκιμαντέρ. Η οικολογική πραγματικότητα έχει φτάσει σε μια κρίσιμη καμπή. Θα πρέπει να είμαστε όλο και περισσότερο ενημερωμένοι.

Το 2000 ήταν μια καλή χρονιά για το ντοκιμαντέρ;

Υποθέτω πως ναι: θα το δούμε. Νομίζω ότι το ντοκιμαντέρ, σε γενικές γραμμές, βρίσκεται σε ανάπτυξη. Νέα πράγματα γίνονται ανά τον κόσμο: όπως ξέρουμε, ταινίες ντοκιμαντέρ εμφανίζονται πλέον σε διαγωνιστικά τμήματα μεγάλων, έγκυρων φεστιβάλ κινηματογράφου. Ταινίες ντοκιμαντέρ προβάλλονται σε αίθουσες της Ελλάδας. Πριν από λίγα

χρόνια, στις καλύτερες περιπτώσεις, θα εξασφάλιζαν κάποιο χώρο προβολής σε κάποιο τηλεοπτικό πρόγραμμα, νωρίς το πρωί. Τώρα, πλέον, διεκδικούν μια θέση στο ψυχαγωγικό μέρος του προγράμματος των κινηματογράφων και ανταγωνίζονται ταινίες μυθοπλασίας και μάλιστα, πολύ συχνά, με επιτυχία.

Υπάρχει κάποια εξήγηση γι' αυτό;

Διαμορφώνεται ένα νέο είδος θεατή, που θέλει να ενημερωθεί περισσότερο, που τον αφορά η πραγματικότητα και αντιμετωπίζει τα δρώμενα ανά τον κόσμο με σοβαρότητα. Είναι, δηλαδή, περισσότερο απαιτητικός απ' ό,τι ο θεατής του παρελθόντος, ο οποίος μπορούσε να ψυχαγωγηθεί για ένα δίωρο με κάτι εντελώς ανάλαφρο και επιφανειακό.

Πόσο κατά τη γνώμη σας έχει αγκαλιάσει η τηλεόραση το ντοκιμαντέρ;

Είναι ένας σημαντικός παράγοντας στον τομέα της παραγωγής, γιατί χρηματοδοτεί και προβάλλει αξιόλογο αριθμό νέων ταινιών. Έχοντας ανάγκη συνεχούς εξασφάλισης προγράμματος, όλο και περισσότερα ντοκιμαντέρ βρίσκουν χώρο στα τηλεοπτικά προγράμματα. Στην Ελλάδα έχουμε ευτυχήσει, διότι κάποια από τα κανάλια μας στο εθνικό δίκτυο ασχολούνται σοβαρά με την προώθηση του δημιουργικού κινηματογράφου πληροφόρησης. Έχουμε το παράδειγμα της NET με πολύ καλά αποτελέσματα. Μια προσπάθεια που ξεκίνησε πρόσφατα και βρήκε ανταπόκριση στους τηλεθεατές. Κάτι παρόμοιο γίνεται και με την ΕΤ3, ένα από τα κανάλια που δείχνει ενδιαφέρον στο είδος. Νομίζω πως αυτό θα

επεκταθεί πλέον και στα ιδιωτικά κανάλια: είναι απλώς θέμα χρόνου.

Το φεστιβάλ δεν είναι διαγωνιστικό, αν και τα βραβεία είναι ένα επιπλέον κίνητρο για τους σκηνοθέτες;

Δεν είναι διαγωνιστικό, γιατί αρνείται να σχηματίσει επιτροπές βραβείων και να προαγάγει το πνεύμα του ανταγωνισμού. Οι ταινίες που εμπεριέχονται στο πρόγραμμα επιλέγονται πάντα με ίσους όρους. Τα κριτήρια είναι κοινά τόσο για τις ελληνικές, όσο και για τις ξένες ταινίες, οι οποίες θα πρέπει να είναι του ίδιου ποιοτικού επιπέδου και να αφορούν τα σύγχρονα γεγονότα. Γενικώς, θα πρέπει να θεωρείται τιμητική η συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, και όχι σε ένα διαγωνιστικό τμήμα του. Παράλληλα, υπάρχουν κάποια βραβεία, όπως το βραβείο κοινού και των ξένων δημοσιογράφων, τα οποία όμως είναι αυτόνομα και ανεξάρτητα από τη διοργάνωση του Φεστιβάλ.

Τα τιμητικά βραβεία της φετινής διοργάνωσης θα λάβουν ο Λευτέρης Ξανθόπουλος και οι αμερικανοί αδελφοί David και Albert Maysles.

Θέλω εδώ να υπενθυμίσω πως οι αδελφοί Maysles εργάζονταν πάντα μαζί, ο David και ο Albert. Το βραβείο απευθύνεται και στους δύο, αν και ο πρώτος, δυστυχώς, δεν υπάρχει πια. Ήταν πρωτεργάτες, ενεργοί από τις δεκαετίες του '40, του '50, πρωτοπόροι στη χρήση του direct cinema και μ' έναν σεβαστό όγκο εργασίας στο ενεργητικό τους. Έχουν επηρεάσει πολλούς νεότερους σκηνοθέτες. Παράλληλα, υπάρχει μια άλλη τιμητική εκδήλωση για το έργο του Λευτέρη Ξανθόπουλου, ενός από τους πιο αξιόλογους και δημιουργικούς σκηνοθέτες στην Ελλάδα, ο οποίος έχει σεβαστό έργο, μεγάλο μέρος του οποίου θα παρουσιαστεί.

Ανάμεσα στις παράλληλες εκδηλώσεις είναι η οργάνωση από το European Documentary Network του και Pitching Forum.

Το EDN είναι από τα highlights του φεστιβάλ Θεσσαλονίκης κι αυτό υποστηρίζεται από το γεγονός ότι, ενώ συνήθως εκ περιτροπής επισκέπτονται διάφορα φεστιβάλ ντοκιμαντέρ και οργανώνουν τα pitching forum -όπου σκηνοθέτες προτείνουν τα μελλοντικά τους σχέδια για παραγωγές και πετυχαίνουν συχνά συμπαραγωγές-, στη Θεσσαλονίκη έχουμε καταφέρει να μονιμοποιηθεί ο θεσμός. Αυτό το Φόρουμ γίνεται για τρίτη συνεχή χρονιά και θα συνεχίσει, ώστε να έχουν οι νέοι σκηνοθέτες χώρο για να παραθέτουν τα καινούρια τους project και να βρίσκουν ανταπόκριση, συνεργασία και συμπαραγωγές. Αξίζει να θυμηθούμε ότι πέρσι εναρκτήρια ταινία στο πρόγραμμα ήταν αυτή που είχε παρουσιαστεί στο pitching της προηγούμενης χρονιάς, όπου και βρήκε τα μέσα και τους πόρους για να πραγματοποιηθεί.

Η ύπαρξη της αγοράς ήταν από πάντα υψηλής σημασίας για το Φεστιβάλ. Ποιά είναι τα μηνύματα που σας έδωσε στα δύο πρώτα χρόνια λειτουργίας της;

Τα μηνύματα είναι εξίσου αισιόδοξα. Ας μη λησμονούμε ότι το Φεστιβάλ έχει δεχτεί πολύ θετικές κριτικές, αλλά εξακολουθεί να οργανώνεται χωρίς να έχει επαρκή οικονομική στήριξη. Κατά την γνώμη μου, είναι αναγκαίο να βρεθούν οι πόροι, που θα εξασφαλίσουν την μελλοντική του εξέλιξη. Δυστυχώς, εκ των πραγμάτων, επειδή χρηματοδοτείται από το άλλο Φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης, το μεγάλο Φεστιβάλ, τα χρήματα που μπορούν να διατεθούν είναι πάντα πολύ λίγα και κατά συνέπεια ανεπαρκή.

Η αγορά χρειάζεται μια συγκεκριμένη υποδομή. Πάντα με την συνεργασία της NET κατορθώνουμε να ξεκινήσουμε αυτή την προσπάθεια, φιλοδοξώντας στην επέκτασή της και στην αύξηση των δραστηριοτήτων της. Καταφέραμε τα πρώτα δύο χρόνια να προσελκύσουμε, κυρίως, βαλκανίους αγοραστές προγραμμάτων, τη δεύτερη χρονιά λίγο περισσότερους και φέτος, σε μια πραγματικά φιλόδοξη προσπάθεια, έχουμε τηλεοπτικά σχήματα από τον ευρύτερο χώρο της νοτιοανατολικής Μεσογείου. Δηλαδή έρχονται αγοραστές από την Ισπανία, την Ιταλία, το Ισραήλ, την Κύπρο κ.α. Η NET εξασφαλίζει πλέον ένα μέρος του προγράμματός της στη Θεσσαλονίκη. Κι αυτό το παράδειγμα, νομίζω, θα το ακολουθήσουν και άλλα κανάλια. Ίσως και τα ιδιωτικά, που ανεβαίνουν φέτος για πρώτη φορά, με στόχο να δουν το πρόγραμμα, ν' ανακαλύψουν τις ταινίες που θα τους ενδιέφεραν και να τις εξασφαλίσουν για τηλεοπτική μετάδοση.

Όταν ο θεατής ανακαλύπτει την ιστορία μαζί με τον σκηνοθέτη

Kaspar Kasics

Ο ελβετός σκηνοθέτης, αφού σπούδασε μουσική και γερμανική φιλολογία, εργάστηκε μερικά χρόνια στην ελβετική τηλεόραση. Από το '84 είναι free lance σκηνοθέτης. Στο δεύτερο μεγάλο μήκος ντοκιμαντέρ του ασχολείται με την αδιαφορία και την ψυχρότητα τόσο της επιστήμης, όσο και της δικαιοσύνης για την ανθρώπινη διάσταση.

Ποιά σχέση μπορούν να έχουν παλιότερες ταινίες που έχετε κάνει με το *Blue End*;

Ξεκίνησα δουλεύοντας για την ελβετική τηλεόραση με πολύ διαφορετικά μεταξύ τους θέματα. Εκεί συνειδητοποίησα πως μια από τις δυνατότητες μου είναι το να δουλεύω με ανθρώπους και να τους κάνω να εμφανίζονται πολύ φυσιολογικά στην ταινία. Πάντα είχα θέματα για τα οποία ήμουν σίγουρος πως μπορούσα να τους δώσω μεγαλύτερη διάρκεια. Το '98 κινηματογράφησα το πρώτο μου μεγάλης διάρκειας ντοκιμαντέρ, το οποίο μιλάει για το πως η ελβετική γραφειοκρατία διαπραγματεύεται με τους μετανάστες.

Πώς γεννήθηκε η ιδέα της ταινίας *Blue End*;

Διάβασα ένα άρθρο ενός ελβετού δημοσιογράφου για τον Joseph Paul Jernigan και για το πρόγραμμά του internet, το οποίο μόλις είχε κυκλοφορήσει. Με ενδιέφερε το γεγονός ότι ο Jernigan ήταν ο πρώτος άνθρωπος του οποίου το σώμα αποτυπώθηκε ψηφιακά στο internet και το ότι ήταν ένας εγκληματίας. Ήμουν σίγουρος ότι θα έπρεπε να υπάρχει μια μεγαλύτερη ιστορία από πίσω. Πάντα επιθυμούσα να δω πίσω από την οθόνη, πίσω από αυτό που βλέπουμε εκ πρώτης όψεως. Εδώ συμβαίνει και κυριολεκτικά. Η οθόνη είναι το σώμα και ήθελα να βρω ποιος είναι ο άνθρωπος της εικόνας και ποια είναι η ιστορία του.

Ποιά προβλήματα συναντήσατε στην προσπάθειά σας να μιλήσετε με την οικογένεια του Jernigan;

Το πρόβλημα ήταν πως αυτός ο δημοσιογράφος που έκανε την έρευνα, είχε επαφές με τους επιστήμονες και με το δικαστήριο, αλλά δεν είχε καμία επαφή με μέλη της οικογένειας. Όταν έκανα, ήδη, τα πρώτα συμβόλαια, συνειδητοποίησα πως δεν γνώριζα πού λαμβάνουν χώρα τα γεγονότα. Ήταν πολύ δύσκολο να ανακαλύψω πού βρίσκονται, επειδή είναι μοιρασμένοι σε όλες τις πολιτείες. Στις ΗΠΑ είναι πολύ δύσκολο να βρεις τους ανθρώπους, επειδή δεν γίνεται καταγραφή, όταν κάποιος εγκαταλείπει μια πολιτεία. Έτσι μου πήρε σχεδόν μισό χρόνο μέχρι να βρω που ήταν ο αδελφός του Jernigan και το δεύτερο πρόβλημα ήταν πως δεν ήθελε να μιλήσει στην ταινία, επειδή ήταν τό-

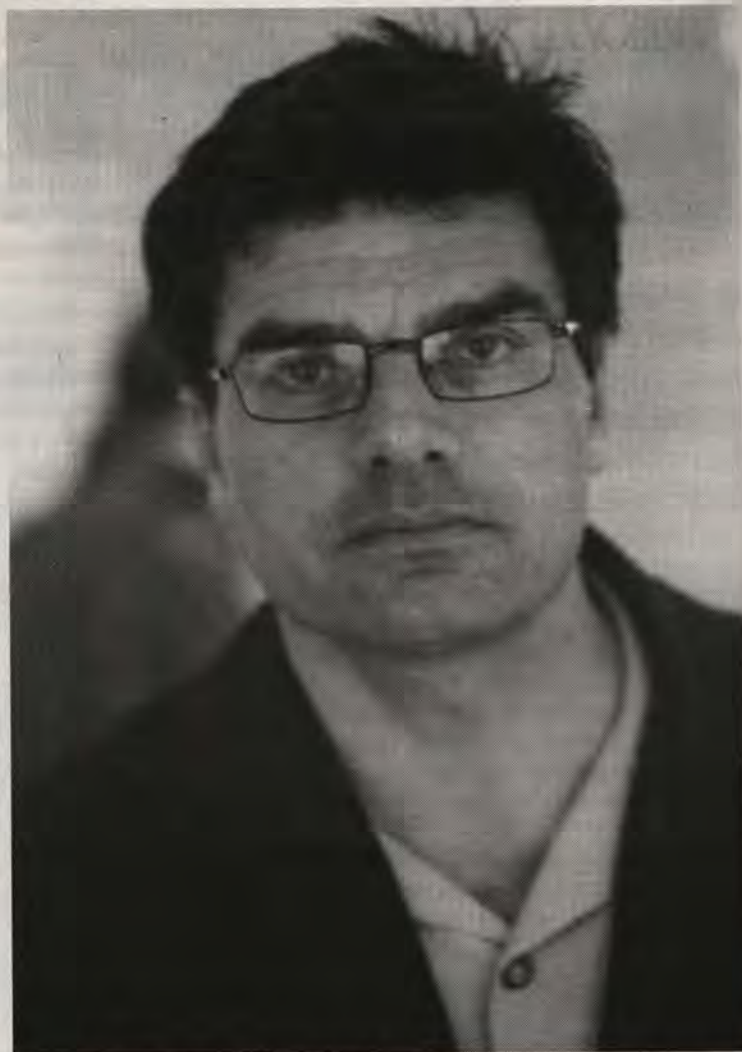
σο τραυματισμένος από τον τρόπο που τα media στις ΗΠΑ χειρίστηκαν το θέμα. Είχαν χαρακτηρίσει τον αδελφό του ως serial killer, ενώ δεν ήταν κι έτσι δεν ήθελε να συνεργαστεί. Ένωθε ένοχος, γιατί δεν ήταν κοντά του στην κατάλληλη στιγμή και δεν τον βοήθησε πραγματικά.

Υπάρχουν τρία επίπεδα έρευνας που κάνετε στην ταινία: μιλάτε με την οικογένεια, τους επιστήμονες που έκαναν τη μελέτη του σώματος και τις δικαστικές αρχές που πήραν την απόφαση της θανατικής καταδίκης. Πόσο αυτά τα τρία επίπεδα έρευνας τα είχατε συγκεκριμενοποιήσει από την αρχή;

Δεν γνώριζα πολλά πράγματα για τη σημασία του πνεύματος της δικαιοσύνης. Όταν συνάντησα τον πρόεδρο του δικαστηρίου, εκνευρισμένος μου έδωσε να καταλάβω ότι δεν γνώριζα το πόσο βίαιο ήταν το έγκλημα. Τότε συνειδητοποίησα πως και από την πλευρά της δικαιοσύνης υπάρχει ένα πρόβλημα, επειδή δεν μεταχειρίστηκαν τον Jernigan ποτέ ως άνθρωπο. Είναι σχεδόν η ίδια αντιμετώπιση με αυτή των επιστημόνων, οι οποίοι δεν ήθελαν ποτέ να γνωρίζουν ποιος ήταν. Στη δίκη, νομίζω, ακόμη κι αν είναι ένας εκκάθαρος φόνος, πρέπει να βρεις ποιες ήταν οι συνθήκες του εγκλήματος. Αυτό δεν έγινε. Έτσι είχα αρχικά δύο επίπεδα έρευνας, την οικογένεια και την επιστήμη και μετά ανακάλυψα το επίπεδο της δικαιοσύνης.

Ακολουθείτε πιστά ένα σενάριο;

Δεν είχα σενάριο, επειδή έπρεπε ν' ανακαλύψω το θέμα βήμα βήμα. Οι συνεντεύξεις γίνονται με κάμερες χειρός, ακόμη και αυτές που διαρκούν ώρες. Αποφάσισα να το κάνω αυτό για να δείξω πως υπάρχει μια υποκειμενικότητα σε αυτή την αντιμετώπιση, επειδή δεν γνώριζα όλη την ιστορία. Είχα στο μυαλό μου μια εικόνα της ιστορίας, αλλά όσα μου λένε για τις εμπειρίες τους, ειπώθηκαν για πρώτη φορά.

Ο τρόπος, όμως, που το δεχόμαστε στον θεατή έχει μια μορφή αντικειμενικότητας. Παράλληλίζετε συχνά τις απόψεις για το ίδιο θέμα, οι οποίες έρχονται από τρεις διαφορετικές σκοπές.

Είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο να έχεις τρία επίπεδα αφήγησης. Έτσι έπρεπε να τα συνδυάσω και χρειάζομαι ένα είδος αντικειμενικότητας. Το μοντάζ, επίσης, διήρκεσε πάρα πολύ: 5 μήνες. Γνώριζα πως η κάθε πρόταση έπρεπε να τοποθετηθεί σωστά. Έτσι, υπάρχουν δύο διαφορετικές τάσεις ταυτόχρονα στην ταινία. Υπάρχει η υποκειμενικότητα, αλλά και η αντικειμενικότητα στην τοποθέτηση των διαφορετικών οπτικών για την ίδια ιστορία.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ / STORIES TO TELL

Identity and the struggle to find home - whether in a country or a smaller slice of society - are often themes woven into this section's films. Over a dozen films from around the world are found here. They are small personal tales, notable for their unique storytelling style. One film has Thessaloniki as its backdrop. Kiriaki Malama's "Red-Black" focuses on the story of Giannis Tamtakos, a shoemaker from Asia Minor who was to become a key leader in Thessaloniki's interwar labour movement. In the documentary, he recalls his political and personal life journey. "Are you what you look like?" two films inquire - questioning the tyranny of physical beauty. The Australian documentary "Out of the Shadows" is set in the Philippines. It is about a young man with a terrible burn on his face and a woman with a cleft lip facing social rejection due to something they did not have the means to alter. From the UK comes "Christie's Story", the story of 24-year-old woman who went from 232 kg to 73 kg through radical surgery. The struggle wasn't over after surviving a life-threatening operation. Director Antony Thomas captures the inner fight that follows the physical one. Time features large in two Russian films. "The Prince is Back" is about a former Russian prince who returns to his ancestral estate near Moscow to try to find his family's place in contemporary Russia. Also from that country is "I Loved You (Three Romances)" by Victor Kossakovsky, in which the director records couples at three different stages of life. First comes a tale of nursery school angst, then wedding day delights and finally - elderly illness.

TRANZITO / TRANSITO

του Νίνο Τζακούσο (Ελβετία), 47'

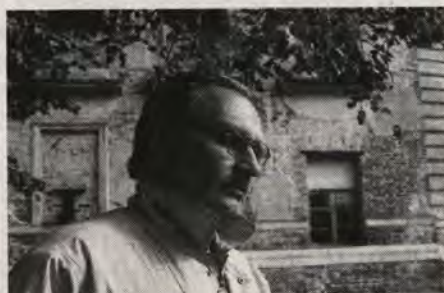
Ένα νεαρό ζευγάρι ερωτευμένων Κούρδων αναγκάζεται να εγκαταλείψει τη χώρα του. Ο άνδρας κρύβεται σε μια νταλίκια και καταλήγει στη Δρέσδη, ενώ η γυναίκα μαζί με το μωρό της επιβιβάζονται σ' ένα παραφορτωμένο πλοίο και φθάνουν στην Ιταλία. Μια κρυφή συνάντηση λίγο καιρό αργότερα θα ήταν ιδιαίτερα επικίνδυνη.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 22:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 16:00

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΙΠΑ / THE PRINCE IS BACK

της Μαρίνα Γκολντόβσκαγια (Ρωσία -ΗΠΑ-Γαλλία), 59'

Η ταινία αφηγείται την προσπάθεια του πρίγκιπα Ευγένιου Μεσέρσκι να ξαναστήσει τη ζωή του, αναστηλώνοντας τον ερειπωμένο πύργο των προγόνων του, που βρίσκεται σε ένα μικρό χωριό έξω από τη Μόσχα. Ο πρίγκιπας ζει μαζί

με την οικογένειά του. Μέσα από τις αντίξοες συνθήκες που αντιμετωπίζει, μαθαίνουμε τι είναι να ζει κανείς στη Ρωσία σήμερα.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 22:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 11/3, 18:00

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΤΙ / CHRISTIE'S STORY

του Άντονι Τόμας (Μ. Βρετανία), 50'

Each story could stand alone, but together the films form a complete trilogy. Love and borders are paired in several films. A married couple from Kurdistan find themselves stranded for three long years in separate European countries - when they flee their home in "Transito." "Please Hold the Line" focuses on immigrants in the Netherlands, who are united by sharing a Dominican family's telephone center. A different kind of lifeline is revealed in documentarian Marijke Jongbloed's "Beyond Reason - A Friend on Death Row", as a woman from Holland goes to Florida to meet a man on death row she has exchanged letters with for 17 years. A strange global connection is explained in "Blue End" about the first "digitised" man - a Texan who left his body to science - for an Internet anatomy site. Three generations of Puerto Ricans in New York share their experiences in "Nuyorican Dream" by Laurie Collyer. Meanwhile a couple of New York City neighbours consider whether or not to say "I do" in the personal-made-private confessions of "Always a Bridesmaid" by Nina Davenport. Children's stories are not forgotten. In Hungarian documentary "And Now I Am Here" a boy in Transylvania escapes a cruel childhood - to become a child servant. Boyhood in an orphanage was part of the equation for the "Missing Boy" in Tove Torbjörnsson's film, about a man who rediscovers his Indian roots, after growing up adopted in Sweden. Animals and comedy are not left out either. US director Mark Lewis' "The Natural History of the Chicken" focuses on people who have intimate contact with chickens and roosters.

Η ταινία παρακολουθεί την συγκινητική ιστορία της 24χρονης Κρίστι Μάρτιν που το 1997 ζύγιζε 232 κιλά. Μετά από προειδοποίηση των γιατρών η Κρίστι έκανε εγχείρηση παράκαμψης του στομάχου και τρία χρόνια αργότερα η Κρίστι ζυγίζει μόλις 73 κιλά. Ωστόσο η δυστυχία δεν μπορεί να αφαιρεθεί με νυστέρι.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 5/3, 23:00 • ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 10/3, 13:30

ΝΙΟΥΓΚΡΙΚΑΝΑ ΟΝΕΙΡΑ / NUYORICAN DREAM

της Λόρι Κόλλιερ (ΗΠΑ), 82'

Ο Ρόμπερτ Τόρες αφηγείται την ιστορία της μητέρας του, Μάρτα Γκουτιέρρες, και της οικογένειάς του, που εγκατέλειψαν το Πουέρτο Ρίκο

και εγκαταστάθηκαν στη Νέα Υόρκη. Ο νεαρός Τόρες, το μόνο μέλος της οικογένειας που κατάφερε να ξεφύγει από το γκέτο, εξιστορεί τα γεγονότα, εστιάζοντας στο σημείο όπου συναντώνται το αμερικανικό όνειρο με τον αμερικανικό εφιάλτη.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 6/3, 18:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 10/3, 24:00

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ ΘΑΝΑΤΟΠΟΙΝΗΤΗΣ / BEYOND REASON

του Μάρικε Γιόνγκμπλοντ (Ολλανδία), 98'

Η Γκέα Κνολ, εδώ και 17 χρόνια, αλληλογραφεί με τον Μπράιαν Τζένινγκς, ο οποίος έχει καταδικαστεί σε θάνατο και βρίσκεται στη φυλακή. Όταν η Γκέα αποφασίζει να δημοσιεύσει την αλληλογραφία τους, ταξιδεύει από την Ολλανδία στην πόλη Σταρκ της Φλόριδας, προκειμένου να συναντήσει τον Μπράιαν και ν' αντιμτωπίσουν ένα θέμα που δεν έχουν θίξει ποτέ: το λόγο που ο Μπράιαν κατέληξε να είναι θανατοποινίτης.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 20:30

ΠΑΝΤΑ ΠΑΡΑΝΥΦΟΣ / ALWAYS BRIDESMAID

της Νίνα Ντάβενपोर्ट (ΗΠΑ), 76'

Λίγο μετά τα 30 της και με το άγχος ότι θα μείνει «στο ράφι», η Ντάβενपोर्ट έχει πάθει εμμονή με το θεσμό του γάμου. Στην ταινία της έρχεται αντιμέτωπη με τους φόβους της μέσα στα χαράκωματα, όπου, κατά ειρωνική σύμπτωση ερ-

γάζεται βιντεοσκοπώντας γαμήλιες τελετές. Με την κάμερα στο χέρι εξετάζει επώδυνες σχέσεις, ανακρίνει αγχωμένες νύφες, δέχεται συμβουλές και καταγράφει εξαιρετικά προσωπικές συζητήσεις με τον αξιανάγητο πλην αναποφάσιστο φίλο της.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 6/3, 20:00 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 24:00

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΕΙΜΑΙ ΕΔΩ / AND NOW I AM HERE

του Ατтила Μοχάρους (Ουγγαρία), 16'

Ο 12χρονος Λεβέντε, το μοναδικό από τα εννιά αδέρφια του που δεν βρίσκεται στο ορφανοτροφείο, έφυγε από το σπίτι του για να δουλέψει στο αγρόκτημα κάποιου σ' ένα μικρό χωριό της Τρανσυλβανίας.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 11/3, 19:00

Σ' ΑΓΑΠΗΣΑ / I LOVED YOU

του Βίκτορ Κοσακόφσκι (Ρωσία), 103'

Λίγοι έχουν καταφέρει να εκφράσουν τόσο παραστατικά την αγάπη, όσο ο ντοκιμαντερίστας Βίκτορ Κοσακόφσκι. Η τριλογία του Σ' Αγάπησα πραγματεύεται τη σχέση μεταξύ δύο ηλικιωμένων, δύο νεόνυμφων και δύο παιδιών. Η μουσική της ταινίας είναι του Ιβάν Κοσλόφσκι, σε στίχους του Αλεξάντερ Πούσκιν.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 5/3, 16:00 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 10/3, 20:00

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ / MISSING BOY

του Τόβε Τορμπόρνσον (Σουηδία), 65'

Μια παιδική απροσεξία και αφέλεια οδήγησε τον Γιόναθαν μακριά από τους δικούς του και την πατρίδα του. Σήμερα, μετά από 27 χρόνια,

στα 32 του, ζει μια άνετη ζωή στη Σουηδία, αλλά αποφασίζει να ταξιδέψει στην Ινδία, για να βρει την οικογένειά του. Δυστυχώς, όμως, το χαώδες ινδικό ληξιαρχείο δεν τον βοηθά ιδιαίτερα.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 5/3, 14:00 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 24:00

ΒΓΑΙΝΟΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΚΙΕΣ / OUT OF THE SHADOWS

του Γκίλιαν Γκάθρι (Αυστραλία), 52'

Ο σκηνοθέτης ταξιδεύει για ένα χρόνο μαζί με τα μέλη της οργάνωσης Interplast Australia. Πρόκειται για μια ομάδα γιατρών πλαστικής χει-

ρουργικής, αναισθησιολόγων και νοσηλευτικού προσωπικού, που εθελοντικά επισκέπτονται χώρες του τρίτου κόσμου και βοηθούν ανθρώπους που έχουν δυσμορφίες στο πρόσωπο, είτε εκ γενετής είτε εξαιτίας ατυχημάτων.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 5/3, 22:00 • ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 10/3, 12:30

ΑΝΑΜΕΙΝΑΤΕ ΣΤΟ ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΣΑΣ / PLEASE HOLD THE LINE

της Ζαμίνε Κένγκ (Ολλανδία), 50'

Σε μια μικρή γειτονιά του Αμστερνταμ, μια οικογένεια από τον Άγιο Δομήνικο είναι ιδιοκτήτες ενός μικρού τηλεφωνείου και του διπλανού κομμωτηρίου. Η ταινία συνθέτει τις ιστορίες διαφόρων ανθρώπων, κατά το πλείστον μεταναστών, που επισκέπτονται το τηλεφωνείο για να μιλήσουν με τους συγγενείς και τους φίλους τους στην πατρίδα.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 17:00

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΚΟΤΟΥΛΕΣ / THE NATURAL HISTORY OF THE CHICKEN

του Μαρκ Λούις (ΗΠΑ), 54'

ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ / VIEWS OF THE WORLD

The films in this global-minded section are either about opera, romance, female wrestling or skin. History and social issues are delved into zestily. As far as opera goes, there is "The Turandot Project." It documents the ambitious cultural collaboration of conductor Zubin Mehta and film director Zhang Yimou ("Raise the Red Lantern") as they elaborately stage Puccini's opera "Turandot" in Italy and Beijing's Forbidden City. Marriage, romance etc, are touched upon in two films. "Fatal Reaction - Moscow" considers the age old question of why career women don't find the man of their dreams, pointing to enduring male/female stereotypes as the culprits. In Uli Gaulke's "Havana Mi Amor", modern Cuban lovers are contrasted with soap operas. "Gaea Girls" takes viewers into the world of Japanese Female Wrestling - complete with a bully. A calmer Asian vision is revealed in "Beyond Tibet" - about

the romance of an exiled Tibetan Lama and a German punk musician. Director Volveig Klassen examines how the pair met in Berlin. In Tina Gharavi's UK film "Closer", the camera zooms in on teenager Annelise Rodger, a young lesbian with a straightforward style and effort to live life to its fullest; the film reenacts painful past confrontations. Skin surfaces in a couple of the films. In "The Mark of Cain", director Alix Lambert considers the language of tattoos - with inmates' skin serving as his encyclopedia. "Naked States" is a light-toned film, about Americans' attitudes about sex and body image. The camera travels with photographer Spencer Tunick as he invites people to appear nude publically - for the sake of art. Finally, "The Other Hollywood" looks at how porn films are made in Tinseltown.

ΤΟ ΣΗΜΑΔΙ ΤΟΥ ΚΑΪΝ / THE MARK OF CAIN

του Άλμξ Λάμπερτ (ΗΠΑ), 74'

Από τη δεκαετία του 1920, οι ρωσικές φυλακές και τα γκουλάγκ προσήλκυσαν το ενδιαφέρον των ερευνητών, καθώς οι φυλακισμένοι των σταλινικών γκουλάγκ διαμόρφωσαν μια περίπλοκη κοινωνική δομή, όπου κάθε βαθμίδα είχε και το δικό της τατουάζ, ως σύμβολο οπτικής επικοινωνίας. Μέσα από εκ βαθέων συνεντεύξεις, ανακλύπτει μια συγκλονιστική ιστορία εντάσεων μεταξύ φυλακισμένων που ανήκουν σε διαφορετικές γενιές και σε διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά συστήματα.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 5/3, 18:00

ΓΥΜΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΣ: Η ΤΑΙΝΙΑ / NAKED STATES: THE MOVIE

της Αρλίν Ντόνελνι (ΗΠΑ), 82'

Πρόκειται για τη χιουμοριστική, αλλά και προκλητική μελέτη του έργου του διάσημου πλέον φωτογράφου Σπένσερ Τιούνικ και της σχέσης του έργου αυτού με την πολιτιστική βιογραφία της Αμερικής. Τα μοντέλα του Τιούνικ δεν είναι επαγγελματίες, αλλά απλοί πολίτες και η ταινία αποκαλύπτει πώς η σύγχρονη Αμερική αντιμετωπίζει το γυμνό, τη σεξουαλικότητα, την εικόνα του σώματος, καθώς και όλα τα άλλα θέματα που ανακλύπουν, όταν γδυνόμαστε.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 5/3, 24:00

HAVANA MI AMOR

του Ούλι Γκάουλκε (Γερμανία), 80'

«Προσπάθησα να κάνω μια ταινία για τον κόσμο, αλλά και για την Κούβα και το πώς έχουν τα πράγματα στη χώρα σήμερα», λέει ο γερμανός σκηνοθέτης που επισκέφθηκε το νησί. Με αφορμή την προσήλωση και το μεγάλο ενδιαφέρον των Κουβανών για μια σαπουνόπερα με θέμα τη ζωή στη σύγχρονη Αβάνα, ο σκηνοθέτης μίλησε μαζί τους, τούς γνώρισε και έμαθε την ιστορία τους.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 11/3, 20:00

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «TURANDOT» / THE TURANDOT PROJECT

του Άλαν Μίλερ (ΗΠΑ, Γερμανία), 85'

Το 1997, ο σκηνοθέτης Άλαν Μίλερ άρχισε να καταγράφει το χρονικό μιας πολυπολιτισμικής συνεργασίας που δεν είχε προηγούμενο. Ο διάσημος ινδός μαέστρος Ζούμπιν Μέτα και ο διακεκριμένος κινέζος σκηνοθέτης Ζαν Γιμού ένωσαν τις δυνάμεις τους για ν' ανεβάσουν μια παράσταση της όπερας του Πουτσίνι Turandot, πρώτα στην Ιταλία και κατόπιν στην αρχαία Απαγορευμένη Πόλη, στο Πεκίνο. Η Παράσταση Turandot εξασφαλίζει προνομιούχο πρόσβαση στα παρασκήνια και την προετοιμασία για την παράσταση, καθώς και στις απαιτήσεις του Ζανγκ Γιμού για αυθεντικότητα.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 5/3, 20:30 • 8/3, 14:30

ΜΟΙΡΑΙΑ ΑΝΤΙΑΡΑΣΗ-ΜΟΣΧΑ / FATAL REACTION-MOSCOW

της Μαρτίκε Γιόνγκμπλοντ (Ολλανδία), 90'

Πρόκειται για το τελευταίο επεισόδιο της προσωπικής οδύσσειας της Μαρτίκε Γιόνγκμπλοντ, στην προσπάθειά της να απαντήσει στο ερώτημα γιατί τόσες ικανές και ταλαντούχες γυναίκες με επιτυχημένες καριέρες αδυνατούν να βρουν έναν σύζυγο αντάξιό τους. Η κατάσταση που επικρατεί ανάμεσα στα δύο φίλα στη σημερινή Ρωσία εικονογραφείται περαιτέρω, μέσα από συνεντεύξεις με τρεις επαγγελματίες προξενήτρες.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 24:00 • 8/3, 22:00

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΚΑΕΑ / GAEA GIRLS

των Κιμι Λοντζινότο, Τζέινο Ουδίας (Μεγ. Βρετανία), 106'

Μέσα από τις προσωπικές ιστορίες των κοριτσιών που ζουν στην σχολή Gaea Japan, η ταινία μας εισάγει στον κόσμο της γυναικείας ιαπωνικής πάλης. Θα γνωρίσουμε τη νεοσύλλεκτη Ουακαμπαγιάσι, τη 16χρονη Σάτο, μια αδύνατη και μικροκαμωμένη κοπέλα, που εδώ και τρία χρόνια θέλει να μπει στην Σχολή, αλλά η οικογένειά της διαφωνεί, και τέλος, τη Ναγκάγιο Τσιγκούσα, την αλαζονική, χαρισματική και λατρεμένη, που κάνει κουμάντο στα κορίτσια και προσπαθεί να τα πλάσει καθ' ομοίωσή της.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 8/3, 20:30 • 11/3, 12:30

ΗΜΕΡΕΣ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ / DARK DAYS

του Μαρκ Σίγκκερ (ΗΠΑ), 84'

Ο Μαρκ Σίγκκερ, πρώην μοντέλο, ταξίδεψε από το Λονδίνο στη Νέα Υόρκη, αναζητώντας αυτούς που ζούσαν σε υπόγειες σήραγγες. Επρόκειτο για ανθρώπους που ζούσαν κάτω από την πόλη της Νέας Υόρκης και περιβάλλονταν από ένα μύθο με αμέτρητες ιστορίες τρόμου. Μέσα στη σήραγγα, ο Σίγκκερ βρήκε «συνηθισμένους» άστεγους, που ζούσαν κάτω από την επιφάνεια της γης, μόνο και μόνο επειδή ήταν πιο στεγνά απ' ό,τι στο επίπεδο του δρόμου. Το συ-

Ο Μαρκ Λούις για ακόμη μία φορά επιβεβαιώνει την τρυφερή σχέση που έχει με τα ζώα και τους ανθρώπους που τ' αγαπούν. Αφιερώνει την ταινία του στο φυσιοδίφη της ιταλικής Αναγέννησης Ουλίσε Αλντροβάντι, που θεωρούσε την κότα ως μέρος μιας πολύ μεγαλύτερης τάξης των πραγμάτων. Για παράδειγμα, της αρέσει να βλέπει τηλεόραση και λατρεύει την κλασική μουσική.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 20:00 • ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 10/3, 14:30

ΚΟΚΚΙΝΟ - ΜΑΥΡΟ / RED - BLACK

της Κυριακής Μάλαμα (Ελλάδα), 31'

Ο 93χρονος Γιάννης Ταμτάκος - πρόσφυγας από τη Μικρά Ασία, τσαγκάρης στο επάγγελμα - αφηγείται μπροστά στην κάμερα την προσωπική του πορεία στα ταραγμένα χρόνια του πρώτου μισού του 20ού αιώνα.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 8/3, 13:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 10/3, 23:00

BLUE END

του Κόσπαρ Κάσπε (Ελβετία), 80'

Το 1993 ο Τζόζεφ Πολ Τζέρνινγκαν, 39 χρόνων, εκτελέστηκε στο Χάντσβιλ του Τέξας. Δέκα λεπτά αφού του έγινε η θανατηφόρος ένεση, η σορός του μεταφέρθηκε στο Ντένβερ, όπου καταψύχθηκε. Στο διάστημα των επόμενων τεσσάρων μηνών, η σορός του κόπηκε σε φέτες πάχους 2 χιλιοστών και περάστηκε μέσα από σκάνερ για να φωτογραφηθεί. Ο σκηνοθέτης εξετάζει διεξοδικά το θέμα και ερευνά, με συναρπαστικά αποτελέσματα, τον τρόπο που λειτουργούν η δικαιοσύνη, αλλά και η επιστήμη.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 5/3, 16:00 • 7/3, 12:00

νεργείο του Σίγκκερ αποτελείτο από τους ίδιους τους κατοίκους της σήραγγας, που έμειναν κοντά του για δυο χρόνια.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 10/3, 18:30

ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ / CLOSER

της Τίνα Γκαράβι (Γαλλία, Μεγ. Βρετανία), 24'

Η Ανελίζε Ρότζερ ζει στο Νιούκασλ, είναι 17 χρονών και είναι λεσβία. Γνωρίστηκε με την σκηνοθέτιδα ένα βράδυ σε μια ντισκοτέκ, όταν η τελευταία γοητεύτηκε από τον τρόπο που η Ανελίζε χόρευε και ένιωθε τη μουσική. Στην ταινία, η 17χρονη κοπέλα και η μητέρα της, επιστρέφουν στο παρελθόν και, συγκεκριμένα, στη σκηνή που η 13χρονη είπε στη μητέρα της ότι είναι λεσβία.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 01:30

ΜΑΚΡΙΑ ΑΠ' ΤΟ ΘΙΒΕΤ / OUT OF TIBET

του Σολβέιγκ Κλάσεν (Γερμανία, Θιβέτ, Ινδία)

Οι ζωές τους ήταν εντελώς διαφορετικές, ωστόσο, η γερμανίδα πανκ μουσικός Σάντρα και ο θιβετιανός λάμα Γκέλεκ ταίριαξαν αμέσως, ξεφεύγοντας αναγκαστικά από το παρελθόν τους. Εκείνη, εθισμένη από μικρή στην ηρωίνη, ήταν γνωστή στην υποκοιλούρα του Βερολίνου ως ακορντεονίστα. Στη συνέχεια, ασπάστηκε το Βουδισμό, ξέκοψε απ' τα ναρκωτικά και γνώρισε στην Ινδία τον εξόριστο μοναχό Γκέλεκ, που ζούσε ζητιανεύοντας και είναι η έκτη μετενσάρκωση λάμα.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 11/3, 16:00

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ / HABITAT

For the first time this year, the Thessaloniki Documentary Festival has created a section devoted to environments and microcosms - with a special attention to human's interaction with the natural world. Greece's threatened natural beauty is considered in several films. In "The Seven Plagues of Paradise", directed by Lydia Carras, the ecologically precarious situation of the Ambrakikos ecosystem is seen from the perspective of many different people, such as fishermen. "Bugs in Spring" is a 10 minute piece by cameraman/zoologist James Reardon and environmentalist/TV presenter Alexander Chalidkis, part of a future series on Mediterranean flora and fauna employing digital innovation. This section includes an interesting student work. Five inhabitants of the island of Rhodes are filmed in "Hammam Memories", in a reconstruction of cultural encounters in the island's 18th century bath. Its waters and steam once united many ethnicities; in the film, today's islanders try to reconcile themselves with history - discussing topics like Greek-Turkish conflict and the loss of the island's Jewish population with the German occupation. Eva Stefani's "Acropolis" is a masterpiece many years in the making, told in a

unique voice. In Polish production "Reed Dance", the effect of Aids on Swaziland tradition is recorded by director Andrzej Fidyk; in a traditional presentation of virgins to the King, the virus' plague makes him doubts their claims of purity. Monteith McCollum's "Hybrid" employs Midwestern wit to explore a seed company owner's life devotion to hybrid corn - all the while working in the sexual innuendos implied by the colourful vegetable. Meanwhile "Coincidence in Paradise" questions assumptions about how the move from ape to human evolved. Another Swiss film, "Animal City", travels to northern India's Jaipur to focus on the animals that populate the streets of the city - looking at the role of cows, goats, monkeys, cows, and snakes in the city's life. "Blossoms of Fire" is a colourful exploration of the Zapotec people of Mexico, featuring the community's strong work ethic and lack of machismo. "Banker for the Poor" spotlights Muhammad Yunis, a Bangladeshi economist who's micro-credit system began a silent revolution for poor people's economies. A trip to the heart of Brazil is provided in "The Charcoal People," about the country's 60,000 migrant workers who process trees into charcoal.

ΖΩΟΠΟΛΗ / ANIMAL CITY

των Κατρίν Αζάντ -Φρεντερίκ Γκονσέτ (Ελβετία), 70'

Μέσα από την καθημερινότητα των κατοίκων του Τζαϊπούρ, πρωτεύουσας της επαρχίας του Ρατζαστάν στην Βορειοδυτική Ινδία, η Κατρίν Αζάντ και ο Φρεντερίκ Γκονσέτ, παρουσιάζουν τον τρόπο ζωής σε μια πολυάνθρωπη πόλη της σύγχρονης Ινδίας, αλλά και τον ισχυρότατο δεσμό που ενώνει τον άνθρωπο με το ζωικό βασίλειο. Μέσα από τη σχέση των κατοίκων με τα ζώα, οι δύο σκηνοθέτες παρουσιάζουν, μ' έναν τρόπο ιδιαίτερα πρωτότυπο, θρησκείες, κάστες και χειροτεχνικά επαγγέλματα που αντιστέκονται, ακόμα, στο κύμα του εκμοντερνισμού.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 18:00

Ο ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ ΤΩΝ ΘΥΤΩΝ / A BANKER FOR THE POOR

του Αμιρούλ Αρχάμι (Γαλλία), 52'

Στην ταινία παρακολουθούμε τη ζωή του καθηγητή Μοχάμετ Γιουνούς, οικονομολόγου από το Μπανγκλαντές. Ο Μοχάμετ Γιουνούς έχει ιδρύσει την τράπεζα Γκραμίν, για να δανείζει χρήματα στους φτωχούς και, κυρίως, στις γυναίκες που δεν έχουν τίποτα, με στόχο να τους ενθαρρύνει και να τους δημιουργήσει τις προοπτικές για μια καλύτερη ζωή. Επικρίνει τις παραδοσιακές μεθόδους των τραπεζών και αμφισβητεί την κλασική οικονομική θεωρία, πιστεύοντας ότι η φτώχεια είναι προϊόν του κοινωνικού συστήματος και όχι των ιδίων των φτωχών.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 19:30

ΑΝΘΗ ΦΩΤΙΑΣ / BLOSSOMS OF FIRE

των Μορίν Γκόσλιγκ, Έλεν Όσμπορν (Μεξικό, ΗΠΑ), 74'

Οι γυναίκες του Χουτσιντάν, μιας πόλης στην πολιτεία του Οαχάκα του Μεξικού, περιγράφουν από την Έλενα Πονιατόφσκι ως «φύλακες ανδρών, διανομείς τροφής», ενώ η ομορφιά και η νοσηρότητά τους μνησθήκαν από καλλιτέχνες, όπως η Φρίντα Κάλο και ο Μιγκέλ Κοβαρούμπιας. Η ταινία παρουσιάζει αυτές τις γυναίκες, που, καθώς διευθύνουν τις επιχειρήσεις τους και κεντούν τα χαρακτηριστικά φλογερά άνθη πάνω στα ρούχα τους, σχολιάζουν με οργή, αλλά και χιούμορ τα άρθρα στον ξένο τύπο, τα οποία, με επιπολαιότητα και ανακρίβεια, τις παρουσιάζουν σαν μια σεξουαλικά ασύδοτη μητριαρχία.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 5/3, 20:00 • ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 6/3, 12:30

ΜΙΑ ΣΥΜΠΤΩΣΗ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ

COINCIDENCE IN PARADISE

του Ματίας φον Γκούντεν (Ελβετία)

Με βάση το ερώτημα «τι είναι ο άνθρωπος;» ο σκηνοθέτης μάς ταξιδεύει πίσω, στην αυγή της ανθρωπίνης ύπαρξης. Εξετάζει τους μηχανισμούς που ενέχονται στην εξέλιξη και

προσπαθεί να εντοπίσει τη στιγμή ακριβώς που οι πρόγονοί μας πήραν το μονοπάτι της εξέλιξης. Ήταν μια τυχαία διαδικασία, ή υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτή ήταν η πρόθεση της Φύσης;

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 9/3, 14:30, 88'

ΟΙ ΚΑΡΒΟΥΝΙΑΡΗΔΕΣ / THE CHARCOAL PEOPLE

του Νάιτζελ Νόμπλ (Βραζιλία -ΗΠΑ), 67'

Στις αποψιλωμένες εκτάσεις της Κεντρικής Βραζιλίας, όπου κάποτε υψώνονταν ευκάλυπτοι, οι πρωτόγονοι στρογγυλοί φούρνοι των καρβουνιάρηδων μοιάζουν με ιγκλού. Μόνο που, αντί να προστατεύει τους ανθρώπους από το κρύο, η ζέστη εδώ ρημάζει τα πάντα. Ο Νάιτζελ Νόμπλ παρουσιάζει τους εργάτες που βγάζουν το ψωμί τους κόβοντας δέντρα, χτίζοντας φούρνους και καίγοντας τα ξύλα για να τα κάνουν κάρβουνα.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 10/3, 17:30

ΕΝΤΟΜΑ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ / BUGS IN SPRING

του Τζέιμς Ρίαντον (Ελλάδα), 10'

Πρόκειται για ένα δεκάλεπτο δοκιμαστικό φιλμ, που εξετάζει κατά πόσο μπορούν να γυριστούν με ψηφιακό εξοπλισμό ταινίες με θέμα την άγρια ζωή. Ο κάμεραμαν και ζωολόγος Τζέιμς Ρίαντον, χρησιμοποιώντας εξοπλισμό high definition, στον οποίο είναι ειδικός, τον πήγε στα άκρα, δίνοντας εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 10/3, 18:00

Η ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ / RECORDING OF MEMORY

Heroes and memory are the protagonists of eight films in this section of the festival. In Amir Bar-Lev's internationally-produced "Fighter", the protagonists are a 79-year-old man who escaped from the Nazis, becoming a Great Britain's Royal Air Force, and a writer/screenwriter who spent part of his childhood in a concentration camp. Another painful dialogue, probing into the nightmare of World War II, unfolds in "Child of the Death Camps: Truth and Lies" by Christopher Olgiati. In it a journalist confronts declared Holocaust survivor Benjamin Wilkomirski - who is accused of being an impostor. In Nitza Kakoseos' "The Labyrinth of Truth", a daughter's tries to find out the truth about her father's death, years after he died fighting in Nicaragua. The film was co-produced by Swedish television. This section provides audiences with a look at the most recent work of well-travelled and respected journalist Stelios Kouloulgiou (known

for public television series "Reporting Without Borders"). The first of his documentaries "Once Upon A Time there Were Heroes" is about Kostas Georgakas, who on September 18, 1970 - at the age of 22-shot himself in protest against the Greek dictatorship, drawing international attention onto the cause. His "Like the First Christians" likens several communist survivors of the Greek Civil War to the early Christian figures who refused to renounce their faith. It is also the forum for filmmaker Tasos Psaras, honored at last year's festival, to share his recent film "Our Years", about the forced exodus of Greeks in the USSR in the post-war years- as they were moved East to Central Asia - a tale often ignored. Athina Xenidou's "Unwitnessed Memories" examines the dreams and fears of Cyprus youths. Finally, Greek film "Light and Death" returns to Thessaloniki as its subject, reliving the moment before Nazi occupation.

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

CHILD OF THE DEATH CAMPS: TRUTH AND LIES

του Κρίστοφερ Ολγκιάτι (Μ. Βρετανία), 63'

Με αφορμή τη διαμάχη του δημοσιογράφου Ντάνιελ Γκάντσφιλντ (υποστηρικτή της ιδέας ότι το Ολοκαύτωμα δεν έγινε ποτέ) με τον Μπίν-γιαμιν Βιλκομίρσκι, έναν από τους επιζήσαντες του στρατοπέδου του Άουσβιτς, ο σκηνοθέτης ανιχνεύει την αλήθεια. Ο Γκάντσφιλντ κατηγορεί ως «ψεύτη» τον Βιλκομίρσκι, παραθέτοντας αποστομωτικά επιχειρήματα. Οι επιζήσαντες των στρατοπέδων συγκέντρωσης νιώθουν ότι και η δική τους αξιοπιστία υπονομεύεται από το δημοσιογράφο και στρέφονται εναντίον του. Ακολουθώντας την ιστορία του Βιλκομίρσκι, ο σκηνοθέτης, μέσα από συνομιλίες με φίλους και παλιούς συγγενείς, αναζητεί την αλήθεια του παρελθόντος του.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 12:00 • 9/3, 18:00

Ο ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

THE LABYRINTH OF TRUTH

της Νίτσα Κακοσέος (Σουηδία), 75'

Η Σοφία, κόρη ενός συνταγματάρχη στην υπηρεσία του Νικαραγουανού δικτάτορα Αναστάσιο Σομόσα, μετά το τέλος της επανάστασης, επιστρέφει στη Νικαράγουα, προκειμένου να λύ-

σει το μυστήριο που περιβάλλει τη ζωή και το θάνατο του πατέρα της, που θανατώθηκε από τους Σαντινίστας. Μέσα από την αναζήτηση της αλήθειας, θα κατανοήσουμε ότι ο πόλεμος και οι ιδεολογίες διχάζουν όχι μόνο λαούς, αλλά και οικογένειες, και ότι μόνο η αλήθεια μπορεί να ξερκίσει τα δαιμόνια που κρύβει μέσα του κάθε θύμα.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 20:00

ΑΒΙΩΤΕΣ ΜΝΗΜΕΣ / UNWITNESSED MEMORIES

της Αθηνά Ξενίδου

Η ταινία είναι ένα κοινωνικό ντοκιμαντέρ που σκιαγραφεί το ψυχολογικό προφίλ της νέας γενιάς Κυπρίων, που για πρώτη φορά εκφράζει τους φόβους, τις ελπίδες, τα όνειρα και τους εφιάλτες της. Οκτώ εκπρόσωποι της γενιάς αυτής ξεδιπλώνουν την αλήθεια που κρύβεται πίσω από τα πλήγματα της καθημερινής ζωής και τα απομεινάρια ενός πολέμου που δεν τον βίωσαν. Οκτώ διαφορετικές ιστορίες, ένας κοινός παρονομαστής.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 10/3, 16:30

Ο ΜΑΧΗΤΗΣ / FIGHTER

του Αμίρ Μπαρ-Λεβ (ΗΠΑ, Τσεχία, Ιταλία, Σλοβενία), 90'

Πρόκειται για την ιστορία δύο ηλικιωμένων Εβραίων μεταναστών, του Γιαν Βίνερ και του Άρνστ Λούσιτς, που, μετά την σοβιετική κατα-

στολή της Άνοιξης της Πράγας το 1968, πήγαν να ζήσουν στην Αμερική. Η ταινία παρακολουθεί τους δύο άνδρες, καθώς παίρνουν και πάλι το δρόμο διαφυγής που ακολούθησε ο Βίνερ κατά τη διάρκεια του πολέμου.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 6/3, 16:30 • 7/3, 14:30

ΣΑΝ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ

LIKE EARLY CRISTIANS

του Στέλιου Κούλογλου (Ελλάδα), 62'

Ο Νίκος Μπελογιάννης είναι ένας από τους «αγίους» του κομμουνιστικού κινήματος. Αρνούμενος να αποκηρύξει τις ιδέες του, καταδικάζεται σε θάνατο. Ακόμη τραγικότερος μάρτυρας είναι ο Νίκος Πλουμπιδής. Το ιερατείο του ΚΚΕ τον κατηγορεί ως αποστάτη. Φίλοι και συγκρατούμενοι των δύο ανδρών, αφηγούνται τα γεγονότα και καταθέτουν τις δικές τους μαρτυρίες.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 8/3, 12:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 10/3, 22:00

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ ΥΠΗΡΧΑΝ ΗΡΩΕΣ

ONCE UPON A TIME THERE WERE HEROES

του Στέλιου Κούλογλου (Ελλάδα), 58'

Ο Κώστας Γεωργάκης, φοιτητής στο Πανεπιστήμιο της Γένοβα, αυτοπυρπολείται, σε ένδει-

ΧΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΘΗΚΕΣ / LOST TESTAMENTS

του Γιάννη Λάμπρου (Ελλάδα), 34'

Ένα παραμύθι στο αρχέγονο χώρο της Θράκης και ιδιαίτερα στη Ροδόπη. Χαμένες διαθήκες, επαγγέλματα που στον 21ο αιώνα δεν υπάρχουν πιά, αλλά στη Θράκη είναι η ζώσα παράδοση. Άνθρωποι απλοί, ταπεινοί, που η ανάγκη της βιομέριμνας τους κάνει καλλιτέχνες.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 13:00 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 18:30

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΧΑΜΑΜ / HAMMAM MEMORIES

της Πέγκης Βασιλείου (Ελλάδα), 20'

Το Χαμάμ της Ρόδου χτίστηκε γύρω στα 1700. Όλοι οι κάτοικοι, Έλληνες, Τούρκοι, Εβραίοι ή Ευρωπαίοι, το χρησιμοποιούσαν στις διάφορες περιόδους ξένης κατοχής του νησιού. Στο χαμάμ, όλοι λούονταν γυμνοί, αφήνοντας τις διαφορές τους στην άκρη. Έξω από το χαμάμ, όμως, οι εθνικές και οι θρησκευτικές αντιπαραθέσεις αναβίωναν. Σήμερα, πέντε παλιοί κάτοικοι της Ρόδου αναπολούν τις Μνήμες από το Χαμάμ και μιλούν για την ελληνοτουρκική συνθήκη και την γενοκτονία των Εβραίων του νησιού.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 15:00

ΟΙ ΕΠΤΑ ΠΛΗΓΕΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ

THE SEVEN PLAGUES OF PARADISE

της Λυδίας Καρρά, 30'

Ο υγροβιότοπος του Αμβρακικού κινδυνεύει. Αυτόν τον επίγειο παράδεισο ήρθε να διαταράξει, χρόνια τώρα, μια άναρχη, απρογραμματίστη ανάπτυξη. Η κάμερα καταγράφει τη σπάνια ομορφιά των τοπίων και την αγωνία των κατοίκων για τα προβλήματα της περιοχής, που απειλούν κάθε μορφή ζωής στον Αμβρακικό. Ίσως, η πιό εκφραστική κραυγή είναι του Λάκη, του πολύτεκνου κωφάλαου ψαρά.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 21:30

ξη διαμαρτυρίας κατά της δικτατορίας στην Ελλάδα. Η ταινία εξετάζει τις βασικές πτυχές της ζωής του Γεωργάκη, τα παιδικά και εφηβικά του χρόνια στην Κέρκυρα, τις πνευματικές και πολιτικές του ανησυχίες, τη συμμετοχή του στον αντιδικτατορικό αγώνα, την απόφασή του να θυσιάσει τη ζωή του. Φοιτητές, που έχουν σήμερα την ίδια ηλικία με τον Γεωργάκη, σχολιάζουν την πράξη του και αναρωτιούνται για ποια ζητήματα θα ήταν έτοιμοι να θυσιάσουν τη ζωή τους.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 13:00 • 9/3, 19:00

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΤΡΙΔΑ

A LETTER TO THE MOTHERLAND

του Τάσου Ψαρρά (Ελλάδα), 75'

Μία από τις πλέον άγνωστες σελίδες της νεότερης ελληνικής ιστορίας αποτελούν οι διώξεις κατά των Ελλήνων της Σοβιετικής Ένωσης που ξεκινούν το 1937 και τερματίζονται το 1949, με τη βίαιη μεταφορά της πλειονότητας των ελληνικών πληθυσμών του Καυκάσου και της νότιας Ρωσίας στην κεντρική Ασία. Το ντοκιμαντέρ του Τάσου Ψαρρά καταπνέεται μ' αυτό το κομμάτι της ιστορίας.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 12:00 • ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 9/3, 18:30

ΜΕ ΦΩΣ ΚΑΙ ΜΕ ΘΑΝΑΤΟ / LIGHT AND DEATH

του Άκη Κερσανίδη (Ελλάδα), 30'

Η ταινία καταγράφει τα ιστορικά γεγονότα από τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο ως την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης. Λίγες ώρες πριν μπου οι Γερμανοί στην πόλη, οι αποθήκες στο λιμάνι μένουν έκθετες. Ο κόσμος μπαίνει και μαζεύει ό,τι βρει, με οποιοδήποτε μέσο. Το ρημαγμένο σπίτι έγινε το σήμα κατατεθέν της πόλης και η ορφάνια της θάφτηκε στη σωφή.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 9/3, 13:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 10/3, 18:10

Στέλιος Κούλογλου

Η έννοια του ρεπορτάζ παρερμηνεύεται διαρκώς. Μεταξύ των λίγων δημοσιογράφων, οι οποίοι την τιμούν, είναι ο Στέλιος Κούλογλου. Σμυρνώτικης καταγωγής, είναι αναγνωρισμένος στο χώρο της δημοσιογραφίας, τόσο της τηλεοπτικής, όσο και της έντυπης. Τα θέματα με τα οποία καταπιάνεται είναι συχνά δυσάρεστα, με κοινό παρονομαστή τους την κοινωνική αδικία. Ωστόσο, η θεαματικότητα της εκπομπής του αυξάνει. Με ευαίσθητο χιούμορ κι εύθυμη διάθεση, ρίχνει φως σε γεγονότα που είναι ιδιαίτερα σημαντικά και αφορούν το σύγχρονο άνθρωπο, αλλά η καταιγίδα της επικαιρότητας συνήθως τα καταπνίγει. Με ξεκάθαρη τη θέση του, χωρίς να προσποιείται πως είναι αντικειμενικός, προσπαθεί απλώς να ξεδιαλύνει τις απορίες του.

Από πού αντλείτε τις ιδέες σας για να κάνετε εκπομπή στην τηλεόραση, ή ταινία ντοκιμαντέρ;

Τα θέματα που επιλέγω είτε έχουν κάποια σχέση με την επικαιρότητα, όχι όμως απαραίτητα την τρέχουσα, όπως είναι το Ιράκ ή το ουράνιο, είτε αφορούν σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα, όπως το θέμα της τηλεόρασης που είχα κάνει πέρσι με το *Big Brother*. Επιλέγω, επίσης, θέματα ιστορικά, όπως ο ηρωισμός και οι τραγωδίες του κομμουνιστικού κινήματος και το πώς αυτό σφράγισε μια σειρά από ανθρώπους, ή ακόμη το πώς σκέφτονται οι σημερινοί νέοι για κάποιες ηρωικές πράξεις του παρελθόντος. Τα δύο τελευταία, μάλιστα, είναι και τα θέματα των ταινιών που συμμετέχουν στο Φεστιβάλ.

Αφορμή γι' αυτό είναι συνήθως δικές μου απορίες. Αναγκαστικά, για να ερευνήσεις και να παρουσιάσεις σωστά ένα θέμα, πρέπει να λύσεις και δικές σου απορίες, ή να πεις δικές σου σκέψεις. Επομένως, δεν πρόκειται για θέματα ουδέτερα, που απλώς αφορούν την επικαιρότητα. Απλώς, είτε είναι επίκαιρα είτε όχι, είναι θέματα για τα οποία έχω άποψη και κάποιες απορίες, τις οποίες θέλω να συζητήσω με το κοινό και με τους συνεργάτες, να τις μελετήσω, να μιλήσω με κόσμο που έχει ζήσει, ή σχετίζεται με αυτές τις ιστορίες.

Πόσο μεγάλη ομάδα συνεργατών είστε;

Όσο κι αν φαίνεται παράξενο, είμαστε πάρα πολύ λίγοι. Είμαστε, δηλαδή, 5-6 άτομα για όλα αυτά που ετοιμάζουμε. Υπάρχει μια σταθερή ομάδα, η οποία δουλεύει με εξωφρενικούς ρυθμούς και βγάζει αυτό το αποτέλεσμα.

Υπάρχει σενάριο από πριν και πόσο σημαντικό είναι;

Υπάρχει πάντα σενάριο, για το οποίο γίνεται προσπάθεια να δομηθεί με όρους κινηματογραφικού σεναρίου. Δηλαδή, με αρχή, μέση, τέλος, plot και subplot και χωρισμένο κατά σεκάνς. Γίνεται προσπάθεια να αξιοποιηθεί η τεχνική της εικόνας και η κινηματογραφική αφήγηση σε ντοκιμαντέρ για την τηλεόραση, που είναι ένα άλλο είδος, λιγότερο απαιτητικό και με άλλες προδιαγραφές.

Πόσο σας ενδιαφέρει να παιχτούν κάποια στιγμή τα ντοκιμαντέρ που φτιάχνετε στις αίθουσες;

Η αίθουσα έχει άλλη μαγεία. Είναι συγκεντρωμένος ο κόσμος. Δεν είναι η τηλεόραση, δεν είναι οι διαφημίσεις, δεν είναι αυτό το μικρό κουτί με ό,τι κουβαλάει μαζί του. Είναι η προσήλωση του κόσμου και, η εκ των πραγμάτων, καλύτερη επαφή με το κοινό. Έτσι, με λιγότερο άγχος, μπορείτε να περιγράψετε μια ιστορία, ενώ γνωρίζεις ότι και ο θεατής θα σε προσέξει περισσότερο. Έρχονται σε σένα αυτοί που θέλεις, και το αντίστροφο. Δεν βρέθηκε κανείς σε μια αίθουσα, κάνοντας ζάπινγκ.

Ποια βλέπετε την εξέλιξη της τηλεόρασης;

Δεν νομίζω ότι βελτιώνεται. Χρόνια λέμε ότι έχουμε φτάσει στον πάτο και δεν υπάρχει άλλο, να όμως που αποδεικνύεται ότι δεν υπάρχει πάτος και ότι βουλιάζουμε όλο και περισσότερο. Η μορφή που έχουν πάρει οι ειδήσεις σε όλα τα ιδιωτικά κανάλια, όπως και το *Big Brother*, αποδεικνύουν ότι τα πράγματα γενικώς χειροτερεύουν. Υπάρχει διάθεση από τον κόσμο να ψάξει για κάτι διαφορετικό. Αυτό αποδεικνύεται από σειρά εκπομπών, χωρίς όμως αυτές να είναι η κυρίαρχη τάση, να είναι δηλαδή οι εκπομπές που δίνουν το στίγμα.

Πόσο εξελίχθηκε η παραγωγικότητά σας κατά τα τελευταία χρόνια;

Με την ομάδα μου παράγουμε 13 με 15 δικά μας θέματα την τηλεοπτική σεζόν, τα οποία είναι πάρα πολλά. Μάλιστα, βρισκόμαστε συχνά στο στάδιο της εξόντωσης. Δεν θα μπορούσαν να παραχθούν τόσα, αν ορισμένα από αυτά δεν ήταν σειρές. Έχουμε αυξήσει την παραγωγικότητά μας, αλλά συγχρόνως έχουν αυξηθεί τόσο οι απαιτήσεις του κοινού, όσο και οι δικές μας για τη δουλειά μας. Επομένως, είμαστε τώρα περισσότερο λεπτολό-

γοι και προσεκτικοί. Τώρα, δεν δικαιολογείται καμία προχειρότητα και κανένα λάθος. Πολύ περισσότερο τη στιγμή που μας την έχουν στημένη.

Δηλαδή;

Η ζηλοφθονία στην Ελλάδα ανθεί κατά κάποιο τρόπο.

Πόσο η αύξηση της δημοτικότητάς σας έχει βελτιώσει τις συνθήκες της δουλειάς σας;

Μπορούμε ν' ανοίξουμε πολλές πόρτες. Αυτοί με τους οποίους θέλουμε να μιλήσουμε για την έρευνα γνωρίζουν ότι δεν θα κάνουμε κάποια κιτρινιά. Γνωρίζουν ότι θα σεβαστούμε την ουσία των απόψεων που εκφράζουν. Επίσης, απέναντι στον κόσμο έχουμε αποκτήσει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη και αναγνώριση. Αλλά, όπως συνηθίζεται, υπάρχουν οι καλοί και οι κακοί. Βασική μας πρόθεση είναι να σεβόμαστε τις απόψεις των άλλων, να μην αλλοιώνουμε την ουσία αυτών που λένε.

Λογοκρίνετε τον εαυτό σας;

Ποτέ δεν τον έχω λογοκρίνει. Πολλές φορές μπορεί να είμαι πολύ εξοργισμένος για μια αδικία. Προσπαθώ, όμως, να τη μεταδώσω με όσο το δυνατό περισσότερη ψυχραιμία γίνεται. Συχνά, η πολύ οργή απωθεί. Η οργή πρέπει να εκδηλωθεί βαθιά κι όχι επιφανειακά. Πέρα από αυτό, δεν έχω κάποιου είδους αυτολογοκρισία.

Πόσο ευαίσθητα είναι ορισμένα πολιτικά θέματα για να τα ερευνήσει ένας δημοσιογράφος, όπως, για παράδειγμα, θέματα που θίγουν τις καπνοβιομηχανίες;

Σπάνια περνάει από το μυαλό η ιδέα ότι κάποιος ενοχλούνται. Εξάλλου, πάντα ενοχλούνται κάποιες με αυτό που κάνουν. Πέρσι ενοχλήθηκε το ΚΚΕ. Απειλούσε ότι θα μπλοκάρει την Αγία Παρασκευή με διαδηλώσεις, για να μην παιχτούν οι εκπομπές που έκανα για την ιστορία του. Το θέμα είναι να σε αγαπούν οι κατάλληλοι άνθρωποι και να μη σε αγαπούν, επίσης, οι κατάλληλοι άνθρωποι. Αποκλείεται να σε αγαπούν όλοι. Απλώς, άλλοτε φαίνεται, άλλοτε δεν φαίνεται πολύ.

Μέσα από τις εκπομπές σας αισθάνεστε πως επηρεάζετε μια κατάσταση προς το καλύτερο; Νιώθετε πως εκτελείτε ένα κοινωνικό λειτουργήμα;

Για μένα η δημοσιογραφία δεν ήταν ποτέ ένα βιοποριστικό επάγγελμα. Ήταν μια παρέμβαση στα δημόσια πράγματα. Ήταν μια έκφραση συγγνώμης στα διάφορα καλώς και, κυρίως, στα κακώς κείμενα τόσο στην Ελλάδα, όσο και διεθνώς. Τώρα, κατά πόσο αυτό έχει επίδραση στη ροή της ιστορίας είναι αμφίβολο. Έχει επίδραση σ' έναν περιορισμένο αριθμό ατόμων, οι οποίοι θέλουν να μάθουν περισσότερα και να κοιτάξουν κάτω από την επιφάνεια των πραγμάτων. Το πιο ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι υπάρχουν πολλοί νέοι που τους αρέσει η εκπομπή. Την παρακολουθούν, μάλιστα, και νέοι δημοσιογράφοι. Πιστεύω πως, έτσι, ορισμένοι μπορεί να εμπνευστούν και να συνεχίσουν, στο μέλλον, κάποια δουλειά που να μην κινείται αποκλειστικά από τα κίνητρα του χρήματος και της γκλαμουριάς, αλλά από πιο αγνά ιδανικά. Δηλαδή, από την προσπάθεια να ενημερώσεις τον κόσμο, να του πεις κάποιες κρυμμένες αλήθειες, με τίμιο τρόπο.

Δουλεύοντας τόσο εντός, όσο και εκτός, Ελλάδας παρατηρείτε πως υπάρχει έλλειψη ηθικής στη δημοσιογραφία;

Στη δημοσιογραφία ζούμε μια κατάσταση που διεθνώς είναι πολύ αρρωστημένη. Δηλαδή, αν κοιτάξεις τα μεγάλα κανάλια που δίνουν τον τόνο διεθνώς, τα CNN

κλπ., η παραπληροφόρηση είναι απίστευτη. Νομίζω ότι, απλώς, στην Ελλάδα ζούμε την βαλκανική εκδοχή ενός διεθνούς φαινομένου. Εδώ, είναι λιγότερο καμουφλαρισμένη και λιγότερο επιτηδευμένη και, τις περισσότερες φορές, γίνεται από άγνοια, από έλλειψη κουλτούρας. Πάντως, είναι μια γενικότερη κρίση που περνά όλος ο κόσμος.

Κατά πόσο το διαδίκτυο θα μπορούσε να είναι μια ενδεχόμενη διέξοδος;

Το διαδίκτυο, ήδη, αποτελεί μια διέξοδο εναλλακτικής πληροφόρησης. Όλα τα τελευταία κινήματα, όπως αυτό εναντίον της παγκοσμιοποίησης, όλες οι προσπάθειες να σταματήσει το χρήμα να παίζει τόσο σημαντικό ρόλο, από την πολιτική μέχρι το φαγητό που τρώμε, όλα τα κινήματα και οι φωνές διαμαρτυρίας έχουν βρει έκφραση κι έχουν πολλαπλασιαστεί μέσα από το διαδίκτυο. Βέβαια, το διαδίκτυο είναι μία ακόμη ειδική μορφή επικοινωνίας, που δεν μπορεί να αντικαταστήσει τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης. Στο μέλλον, όταν θα μπορέσουμε να έχουμε δυνατότητα να μεταδίδουμε εικόνα πολύ καλής ποιότητας, μέσα από τις τηλεφωνικές γραμμές, ασφαλώς εκεί θ' αλλάξει όλο το πεδίο. Κι εμάς το διαδίκτυο μας έχει βοηθήσει πάρα πολύ. Ιδίως, στο να βρούμε επαφή με άγνωστες φωνές, την αλήθεια γύρω από πράγματα.

Δεν κοιμάμαι ήσυχος το βράδυ, όταν γνωρίζω ότι στο Ιράκ έχουν πεθάνει 500.000 παιδιά τα τελευταία χρόνια, ή ότι η Ελλάδα σε πενήντα χρόνια θα είναι Σαχάρα. Αυτό με κάνει να στρέφω προς τα εκεί το βλέμμα μου.

Πόσο ελαστικό είναι το πρόγραμμά σας;

Κάθε θέμα το δουλεύουμε περίπου έξι μήνες. Δεν έχουμε δέσμευση ότι πρέπει το τάδε να παρουσιαστεί τότε. Επομένως, αν προκύπτουν διάφορα έκτακτα θέματα, τα χειρίζομαστε.

Στα ντοκιμαντέρ σας παρακολουθείτε συχνά την αντίδραση του θεατή απέναντι στην οθόνη;

Όχι μόνο απέναντι στην οθόνη, αλλά και στην εικόνα και τη μνήμη. Αυτό που μ' ενδιαφέρει πάρα πολύ είναι να ερεθίσω τους ανθρώπους, ώστε να σκεφτούν το παρελθόν. Η εμπειρία μου τα τελευταία χρόνια, ιδίως με τους πολέμους της Γιουγκοσλαβίας κλπ., με προβληματίσε πολύ. Κατάλαβα ότι οι άνθρωποι δεν μαθαίνουν από την ιστορία τους. Ότι τα ίδια λάθη επαναλαμβάνονται συνέχεια, απλά μετακινούνται από χώρα σε χώρα. Ότι οι ίδιοι εθνικισμοί, οι ίδιοι πόλεμοι, οι ίδιες τραγωδίες συνεχίζονται. Ακόμη και στην ίδια τη χώρα, μετά από δυο τρεις γενιές οι μνήμες και τα διδάγματα χάνονται. Η επίσημη ιστορία δεν τα συγκρατεί και δεν τα καταγράφει σωστά. Και όποτε τα καταγράφει, ο τρόπος που διδάσκεται είναι τέτοιος, που στην πραγματικότητα τα κάνει ανούσια. Μ' ενδιαφέρει κάθε φορά να θυμίζω στους ανθρώπους διάφορα περιστατικά και να προσπαθώ να καταγράψω τις αντιδράσεις τους. Να τους ευαισθητοποιήσω. Αυτό είναι ένας τρόπος να χρησιμοποιείς το ντοκιμαντέρ για να κάνεις άμεση παρέμβαση. Να ρίξεις στον κόσμο έναν κουβά κρύο νερό, στο κεφάλι, να τον κάνεις να σκεφτεί για την ιστορία του.

“Μ' ενδιαφέρει κάθε φορά να θυμίζω στους ανθρώπους διάφορα περιστατικά και να προσπαθώ να καταγράψω τις αντιδράσεις τους. Να τους ευαισθητοποιήσω.”

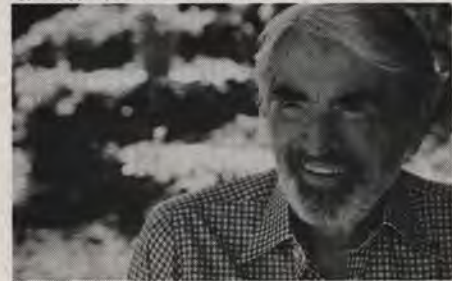
ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ: ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ / PORTRAITS

People are featured here- whether those facing the scrutiny of the admiring but hungry public eye (Gregory Peck, Theo Angelopoulos, Oscar Niemeyer) or those who otherwise wouldn't be interviewed (from grandmothers and schoolchildren to religious minorities). "Life's Evening Hour" relates the story of world-renowned photographer John Dugdale, who continued his career as a photographer- even after Aids stripped him of his sight. There are five very diverse Greek portraits. Marianna Economou's "The School" is about the effort of teachers in an Athens elementary school to offer their mostly Muslim students a "normal" education, despite constant cultural friction. In "Granny's Sweet Bread" an elderly woman in a small village of Skopelos island bakes bread daily, speaking to it in a unique language, developed in over 40 years of the ritual. "The 20th Century Through a Gaze" captures scenes from director Theo Angelopoulos' work and his eloquent observations. "Baltazar" brings to the documentary screen the story of a familiar figure in Thessaloniki's Aristotelous Square - accordion player, Baltazar. He tells the story of his wandering. Finally a painter who produces mysterious shadowy figures, Nikos Kessanlis, is featured in a film of the same name. An unusual lifestyle devoted to art is captured in "Amargosa", the story of a 74 ballerina Marta Becket, who lives in the "Amargosa Opera House", Death Valley, California. In that crumbling space, director Todd Robinson explores her dancing, painting and

ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΓΚΡΕΓΟΡΙ ΠΕΚ

A CONVERSATION WITH GREGORY PECK

της Μπάρμπαρα Κόνελ (ΗΠΑ), 97'

Ο διάσημος ηθοποιός του Χόλιγουντ ξετυλίγει το νήμα της ιστορίας του, μέσα από φωτογραφικό υλικό των παιδικών του χρόνων, home movies και προσωπικές συνεντεύξεις των μελών της οικογένειάς του, αλλά και στενών του φίλων, όπως η Λορίν Μπακόλ, ο Μάρτιν Σκορσέζε και ο Ζακ Σιράκ. Η Μπάρμπαρα Κόνελ χρησιμοποιεί αποσπάσματα από τις πρόσφατες περιοδείες του, όπου οι θαυμαστές του διηγούνται πώς οι ήρωες που υποδύθηκε ο Πεκ ενέπνευσαν τις καριέρες τους, ενώ άλλοι ομολογούν ότι έδωσαν το όνομά του στα παιδιά τους.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 6/3, 20:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 11/3, 14:00

AMARGOSA

του Τοντ Ρόμπινσον (ΗΠΑ), 93'

Στα μέσα της δεκαετίας του '60, η Μάρτα Μπέκετ θεωρείτο ανερχόμενο ταλέντο στο χορό. Χορεύτρια, χορογράφος, ζωγράφος και συνθέτις, εγκαταλείπει την καριέρα της και εγκαθίσταται στην πόλη-φάντασμα Death Valley Junction (με δέκα κατοίκους) και 40 χιλιόμετρα μακριά από την πλησιέστερη πόλη, όπου στήνει τη δική της "όπερα" χορού. Αρχικά, λόγω έλλειψης κοινού, η Μπέκετ, έδινε τακτικά παραστάσεις, με ακροατήριο τις τοιχογραφίες με τις οποίες είχε καλύψει όλους τους τοίχους της "όπερας". Σήμερα, θεατές απ' όλο τον κόσμο, σχεδόν, επισκέπτονται την πόλη-φάντασμα για να παρακολουθήσουν παραστάσεις της μοναδικής αυτής γυναίκα.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 5/3, 18:00

ΝΤΟΛΤΣΕ/DOLCE

του Αλεξάντρ Σκοκούροφ (Γαλλία), 61'

Μέσα από το λυρικό μονόλογο της Μίχο Σιμάο, χήρας του γνωστού ιάπωνα συγγραφέα Τσίο Σιμάο, που ζει με την ανάπηρη κόρη της σ' ένα απομονωμένο νησί στη μέση του ωκεανού, ο σκηνοθέτης αποκαλύπτει το περίγραμμα της μνήμης, τις αντιθέσεις των συναισθημάτων, τις αποχρώσεις της ανθρώπινης ψυχής. Τα δραματικά γεγονότα της ζωής και του έργου του συγγραφέα, γύρω από το οποία είναι δομημένη η ταινία, μας αποκαλύπτουν την πεμπουσία των στοχασμών του πάνω στην Ιαπωνία και το λαό της.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 9/3, 16:30

ΤΟ ΛΥΚΟΦΩΣ ΜΙΑΣ ΖΩΗΣ / LIFE'S EVENING HOUR

της Κάρεν Μάρι (Καναδάς), 48'

Αικμολωτίζοντας μια αίσθηση διαχρονικότητας και απερίγραπτης ομορφιάς, οι φωτογραφίες του Τζον Ντάγκντελ είναι ακόμα πιο αξιοσημεί-

ωτες, δεδομένου ότι είναι σχεδόν 100% τυφλός. Πριν χάσει την όρασή του, ο Ντάγκντελ είχε μια επιτυχημένη καριέρα ως επαγγελματίας φωτογράφος. Όταν τυφλώθηκε, αποτέλεσμα του ιού του AIDS, αγόρασε μια ειδική φωτογραφική μηχανή που του επιτρέπει να συνεχίσει να παίρνει φωτογραφίες, οι οποίες εκτίθενται και πωλούνται σε γκαλερί σ' όλο τον κόσμο. Μεταξύ των πιο ένθερμων θαυμαστών του συγκαταλέγεται και ο Έλτον Τζον, που έχει αφιερώσει ένα δωμάτιο του σπιτιού του για να εκθέτει φωτογραφίες του Ντάγκντελ.

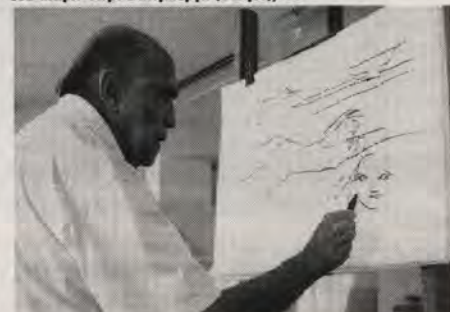
Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 18:00

ΟΣΚΑΡ ΝΙΜΑΓΕΡ: ΕΝΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ

OSKAR NIEMEYER: AN ARCHITECT

COMMITTED TO HIS CENTURY

του Μαρκ -Ανρί Βάινμπεργκ (Βέλγιο), 60'

Μια ταινία για τον πιο παραγωγικό αρχιτέκτονα του 20ού αιώνα. Μια ταινία για έναν άνθρωπο που πιστεύει στη δύναμη της φαντασίας. Μια ταινία για τον δημιουργό της Μπραζιλία, μια ταινία για την ίδια την Βραζιλία. Σε ηλικία 92 ετών, ο Όσκαρ Νιμάγερ, μιλά για τον Λε Κορμπιζιέ, τον Φιντέλ Κάστρο, τον Ντε Γκολ, τον Μαρόλο και τον Ζουσελίνο Κούμπερσεκ, πρωτοπυργό της Βραζιλίας από το 1956 έως το 1961. Μιλά για το όνειρο ενός αρχιτέκτονα και την ελπίδα ενός αιώνα.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 14:00

ΝΙΚΟΣ ΚΕΣΣΑΝΛΗΣ / NIKOS KESSANLIS

του Γιώργου Παπακωνσταντίνου (Ελλάδα), 45'

Με αφετηρία το τελευταίο έργο του Νίκου Κεσσανλή «Η Ουρά» (βρίσκεται στο σταθμό του ΜΕΤΡΟ στην Ομόνοια), η ταινία παρουσιάζει τη διαδικασία εγγραφής του ζωγραφικού έργου στην επιφάνεια του καμβά με τη χρήση της φωτογραφικής τεχνικής. Ο ίδιος ο καλλιτέχνης αναφέρεται στις απόψεις του για το έργο τέχνης και για τις αναζητήσεις του στην πραγματοποίηση εικαστικών συνθέσεων με μόνη τη φωτεινή γραφή της φωτογραφίας από τα μέσα της δεκαετίας του '60, που αποτελούσε βασικό μέλος της ομάδας Μηχανικής Τέχνης (Mec Art).

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 19:00

ΜΠΑΛΤΑΖΑΡ / BALTHAZAR

του Μάνου Παπαδάκη (Ελλάδα), 50'

Ο Μπαλτάζαρ έχει γεννηθεί στη Ρώμη από Εβραίο πατέρα και Ισπανίδα μητέρα. Μικρός ακόμα, έφυγε από το σπίτι και ξεκίνησε το ταξίδι του στον κόσμο με μοναδική του συντροφιά το ακορντεόν. Τα τελευταία τρία χρόνια ζει στη Θεσσαλονίκη, παίζοντας ακορντεόν, στους δρόμους, τις πλατείες, σε club. Με τον ίδιο τρόπο βγάζει χρήματα και ο 10χρονος γιος του Μαρί Κλαιν, ενώ η γυναίκα του Βαλεντίνα, τους «προστατεύει» διακριτικά από απόσταση. Στην ταινία, ο Μπαλτάζαρ συναντά γνωστούς του, παίζει μουσική και μιλά για την οικογένειά του, τους φίλους του και τις εμπειρίες του από τα ταξίδια που έχει κάνει.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 23:00

Ο 20ος ΑΙΩΝΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ

ΤΟΥ Θ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

THE 20TH CENTURY THROUGH A GAZE:

THEO ANGELOPOULOS

του Σ. Πατά (Ελλάδα), 59'

Στην ταινία παρουσιάζονται σημαντικά ιστορικά γεγονότα, που σημάδεψαν τον αιώνα που πέρασε, όπως οι Βαλκανικοί πόλεμοι, η Μικρασιατική καταστροφή, το Έπος του 1940, η

visitors. In Werner Schroeter's "The Queen" the director tells the story of the over 90-year-old star of German cinema, Marianne Hoppe. He revisits her career, refusing to take a "traditional" approach to her personal history, showing how the actress takes the stage with her, everywhere she goes. In "A Conversation with Gregory Peck" the filmmaker similarly journeys between public and private to understand his special charismatic power. "Fassbinders' Women" looks behind the camera at the German director's loves. Marc-Henri Wajnberg's documentary about prolific architect Oscar Niemeyer matches the prolific architect's grand vision; in the film, Niemeyer considers Brasilia, his country, women, the 20th century, and figures like Fidel and De Gaulle. Transexual politician Leigh Varis-Beswick's unusual story is unveiled in "More Than a Woman"; leaving town as a 14 year old boy didn't stop the Leigh from returning as a prostitute, and later snagging a council seat. From Russia comes Alexander Sokurov's "Dolce", about Japanese writer Toshio Shimao's family, after his death in 1986. In the film, his wife Miho Shimao lives with her handicapped daughter on an isolated island, revealing her pained psyche to the camera. A journey to society's margins is taken by "Janus and the Beggar Mob", which traces a young beggar boy through Budapest.

Γερμανική Κατοχή, η Αντίσταση, ο Εμφύλιος και η μετανάστευση, όπως τα είδε μέσα από τις ταινίες του ο κορυφαίος Έλληνας δημιουργός. Για τον «ιστορικό» Θόδωρο Αγγελόπουλο, μιλούν ο Κώστας Γεωργουσόπουλος και ο Βασίλης Ραφαηλίδης.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 22:00

ΜΑΜΟΥΝΙ ΜΕ ΤΣΙΠΟΥΡΟ / MAMOUNI WITH TSIPOURO

του Λουκά Κούτσιν (Ελλάδα), 40'

Ένας από τους τελευταίους παραδοσιακούς ψαράδες που έχουν απομείνει δίνει το δικό του αγώνα, ενάντια στην καταστροφή του περιβάλλοντος. Έναν αγώνα επιβίωσης. Φωτεινή διέξοδος η οικογένειά του και η ζωγραφική, μέσω της οποίας εκφράζει τις σκέψεις του και τα αισθήματά του για τον κόσμο γύρω του.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 18:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 12:30

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ / THE QUEEN

του Βέρνερ Σρέτερ (Γερμανία), 98'

Ο Βέρνερ Σρέτερ, φανατικός θαυμαστής της Μαρριάνε Χόπε, μιας θρυλικής μορφής του γερμανικού κινηματογράφου και θεάτρου, προσπαθεί μέσα από αυτή την ταινία να σκιαγραφήσει το πορτρέτο της. Από τη ζωή της Χόπε, πάνω από 90 ετών σήμερα, δεν έχουν λείψει τα αμφιλεγόμενα γεγονότα, όπως, όταν κατά την περίοδο 1936-46, μαζί με το σύζυγό της Γκούσταφ Γκρόντγκενς, διέτελεσε υπέρμαχος του ναζιστικού καθεστώτος. Η ταινία δεν είναι τόσο μια εξαντλητική βιογραφία της μεγάλης ηθοποιού, όσο ένας δραματικός πίνακας του δύστροπου και απειθαρχού χαρακτήρα της ντίβας.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 8/3, 18:30

ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ ΤΟ ΓΛΥΚΟ ΦΩΜΙ / GRANNY'S SWEET BREAD

του Στέφανου Νόλλα (Ελλάδα), 22'

Η ταινία περιγράφει τη ζωή της γιαγιάς Μάρθα που ζει στην Σκόπελο και εδώ και 40 χρόνια, κάθε βράδυ φτιάχνει ψωμί. Μέσα από την ιστορία της παρακολουθούμε και την ιστορία του νησιού.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 19:00 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 13:00

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ / THE SCHOOL

της Μαρίας Οικονόμου (Ελλάδα), 52'

Θέμα της ταινίας είναι ένα σχολείο της Αθήνας που γεφυρώνει δύο κοινότητες. Το διαπολιτισμικό σχολείο του Βοτανικού έχει πολλούς μουσουλμάνους τουρκόφωνους μαθητές. Αυτό δημιουργεί σοβαρά προβλήματα τόσο στους ίδιους, όσο και στις χριστιανικές οικογένειες των συμμαθητών του. Με ιδιαίτερη θερμότητα οι δάσκαλοι προσπαθούν να στήσουν, παρ' όλες τις αντιξοότητες που οφείλονται σε πολιτικές και κοινωνικές προκαταλήψεις, ένα κανονικό σχολείο. Η ταινία

είναι ένα σχόλιο για τη σχεδόν συναισθηματική εμπλοκή μιας ομάδας ανθρώπων που καταφέρνουν τελικά ν' αντιμετωπίσουν τον ρατσισμό.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 13:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 19:00

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΑΔΕΛΦΕΣ ΠΑΠΕΝ

THE SEARCH FOR THE PAPIN SISTERS

του Κλοντ Βεντούρά (Γαλλία), 94'

Η Κριστίν και η Λέα Παπέν ήταν οικιακοί βοηθοί της οικογένειας Λανσελέν για επτά ολόκληρα χρόνια. Οι δεσμοί τους με την κυρία Λανσελέν ήταν τόσο στενές που την αποκαλούσαν «μαμά». Το Φεβρουάριο του 1933, ωστόσο, οι αδελφές Παπέν δολοφόνησαν άγρια την κυρία Λανσελέν και την κόρη της Ζενεβιέβ. Ο φόνος αυτός έμεινε βαθιά χαραγμένος στη μνήμη της γαλλικής κοινωνίας, όχι μόνο εξαιτίας της αγριότητας και των αδιευκρίνιστων κινήτρων, αλλά, επιπλέον, επειδή στάθηκε πηγή έμπνευσης και έρευνας για τους Ζαν Ζενέ, Ζαν Πολ Σαρτρ, Σιμόν ντε Μπουβάρ και Ζακ Λακάν.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 6/3, 14:30 • 10/3, 20:30

ΠΙΟ ΠΟΛΥ ΚΑΙ ΑΠΟ ΓΥΝΑΙΚΑ / MORE THAN A WOMAN

του Σάντια Ρόμπινσον (Αυστραλία), 26'

Η Λις Βάρις Μπέρντικ είναι δημοτική σύμβουλος στην πόλη Καλγκούρλι της Δυτικής Αυστραλίας. Πριν από αυτή την αρμοδιότητά της υπήρξε «Μαντάμ» στον παλιότερο και δημοφιλέστερο οίκο ανοχής της πόλης. Στα δεκατέσσερά της χρόνια υπήρξε αγόρι. «Όταν ήμουν ξαπλωμένη από κάτω τους, τους κοίταζα και σκεπτόμουν: αν μόνο ήξεραν ποια είμαι, θα πέθαιναν», λέει η ίδια για το πως είναι να εμφανίζεσαι στη μητρική σου πόλη και να έχεις για πελάτες σου πρώην συμμαθητές και συμμαίκτες σε ποδοσφαιρικές ομάδες.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 5/3, 21:00 • ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 6/3, 14:00

Ο ΓΙΑΝΟΥΣ ΚΑΙ Η ΜΑΦΙΑ ΤΩΝ ΖΗΤΙΑΝΩΝ

JANUS AND THE BEGGAR MOB

του Αντρέας Σόλομον (Ουγγαρία), 50'

Με τη λογική μιας ταινιάς δρόμου ο Αντρέας Σόλομον ακολουθεί τον έφηβο Γιάνους και την περιπλάνησή του στους δρόμους της Βουδαπέστης και της συγγκρικής υπαίθρου. Με ένα νόδι λειψό και την τεχνητή προέκτασή του κλεμμένη, ο Γιάνους ζητιανεύει για συμμορίες σε φανάρια και ψάχνει να βρει το χαμένο του πόδι. Η ταινία του Αντρέας Σολομών είναι το ευαίσθητο πορτρέτο ενός ανθρώπου ζωντανού κι ανέμελου που είναι, ωστόσο, καταδικασμένος να ζει στο περιθώριο της κοινωνίας.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 22:00

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΦΑΣΜΠΙΝΤΕΡ / FASSBINDER'S WOMEN

του Ρόζα φον Πράουντναιμ (Γερμανία), 90'

Όταν ο Ρόζα φον Πράουντναιμ κάνει ταινία για τον Ράινερ Βέρνερ Φάσμπιντερ, μπορούμε να μιλάμε για ένα ξεχωριστό κινηματογραφικό γεγονός. Ο πενήνταοχτάχρονος σκηνοθέτης από τη Γερμανία, που προκάλεσε θόρυβο το 1971 με την ταινία του *It's not the Homosexual who is Perverse, but the Situation in which He Lives*, αποτέλεσε σημείο αναφοράς στην εξέλιξη του ομοφιλοφιλικού κινηματογράφου και του underground σινεμά του '70, χτίζει την τελευταία του ταινία γύρω από τη μυθική φιγούρα του Φασμπίντερ και τη σχέση του με τις γυναίκες. Από τη Χάνα Σιγκούλα και τη Ζαν Μορό ως τη μόνη πρωταγωνίστριά του Ιμ Χέρμαν και σύντροφό του Τζούλιαν Λόρεντζ, ο σκηνοθέτης εξετάζει τον αμφιλεγόμενο και προκλητικό σφυγμό του με μια ματιά που απονέμει τόσο αγάπη και εκτίμηση, όσο και κριτική διάθεση.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 9/3, 22:30 • 11/3, 14:30

Στις αρχές της δεκαετίας του '60, δυο αδέρφια έφεραν την επανάσταση στο ντοκιμαντέρ. Ο Albert και ο αείμνηστος αδερφός του, David, υπήρξαν πρωτοπόροι της μεθόδου direct cinema. Κάμερες κρατημένες στο χέρι και εξαιρετικά ελαφροί εξοπλισμοί ήχου έκαναν δυνατή μια αμεσότητα κι έναν αυθορμητισμό, που οδήγησαν σ' έναν εντελώς νέο τρόπο κινηματογράφησης, ιδανικό για το είδος του ντοκιμαντέρ. Η μοναδική αυτή κινηματογραφική τους προσέγγιση εξακολουθεί να εξελίσσεται σήμερα, μέσα από την τεχνική και το ταλέντο της Suzan Froemke, του Albert Maysles και των συν-σκηνοθετών τους. Στην άλλη γραμμή του τηλεφώνου είναι ο Albert Maysles με «θαυμάσια» διάθεση και όρεξη για συνομιλία παρά την απώλεια ανταλλαγής βλεμμάτων.

Μπορείτε να μας μιλήσετε για την ξεχωριστή σημασία που δίνετε στο βλέμμα το δικό σας και αυτών που κινηματογραφείτε; Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει ένα είδος συμμετοχής σε αυτό που κάνεις. Η κάμερα δεν είναι απλώς ένα άχρηστο αντικείμενο, κολλημένο στον τοίχο, όπως μια μύγα κολλημένη και αυτή στον τοίχο. Διάφορες κάμερες μπορούν και συλλέγουν πληροφορίες, όμως δεν είναι αυτό το οποίο ονομάζουμε φωτογραφική ή κινηματογραφημένη πληροφόρηση. Υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στο κλικ που κάνει μια φωτογραφική μηχανή και σε μια πραγματική φωτογραφία. Οποιοσδήποτε μπορεί να τραβήξει μια φωτογραφία. Μια φωτογραφία, όμως, είναι τόσο καλή όσο και το μυαλό αυτού που βρίσκεται πίσω απ' τη μηχανή. Το μυαλό θα πρέπει να δουλεύει πάντα σε σχέση με το φωτογραφημένο θέμα. Όταν λοιπόν κοιτάξεις το αντικείμενο σου, μεταφέρεις τη δική σου αίσθηση εμπιστοσύνης απέναντι σε αυτό, η οποία μεταφράζεται με το γεγονός ότι προσεγγίζεις με απόλυτο τρόπο και πλησιάζεις άμεσα το θέμα που σ' ενδιαφέρει. Το πλησίασμα αυτό είναι πολύ σημαντικό και γίνεται εφικτό μέσα από τον τρόπο με τον οποίο κοιτάξεις το πρόσωπο που σ' ενδιαφέρει. Επίσης, χρειάζεται αυτό που εγώ ονομάζω συμμετοχή στην κατάσταση και τα προβλήματα του άλλου, το να μπορείς, δηλαδή, να συμπάσχεις με το πρόσωπο που κινηματογραφείς.

Κατά κάποιο τρόπο, δηλαδή, ταυτίζεστε με το πρόσωπο που κινηματογραφείτε; Ακριβώς. Μπορείς επίσης να τ' ονομάσεις αγάπη. Βέβαια δεν είναι απαραίτητο να εκφράσεις με λόγια αυτή την κατάσταση. Θα μπορούσε να εκφραστεί μέσα από τον τρόπο που κοιτάξεις το πρόσωπό σου, αλλά αν αυτός ο άνθρωπος χρειαστεί περαιτέρω ψυχολογική επιβεβαίωση, τότε μπορεί να χρειαστεί να πεις μερικά λόγια. Προσωπικά, όμως, είμαι από τους ανθρώπους που πλησιάζουν άμεσα και εύκολα κάποιον, υπάρχει, δηλαδή, ένα έρωτα με την πρώτη ματιά. Αυτό είναι κάτι που με εκφράζει απόλυτα στη δουλειά μου. Ο τρόπος που θα κοιτάξεις έναν άνθρωπο, το βλέμμα σου επάνω του, είναι πολύ σημαντικό πράγμα. Επίσης, στη φωτογραφία φαίνεται και ο σεβασμός που δείχνεις στον άνθρωπο που φωτογραφίζεις. Σε όλες τις φωτογραφίες του Henri-Cartier Bresson, οι οποίες αποτελούν κομμάτια της πραγματικότητας, υπάρχουν μια έκφραση αγάπης. Τα φωτογραφιζόμενα πρόσωπα είναι πολύ ανθρώπινα σ' αυτές τις φωτογραφίες, κάτι το οποίο δεν θα μπορούσε να πετύχει, αν δεν υπήρχε από πριν τέτοιου είδους προσέγγιση και αντιμετώπιση από μέρος του.

Στη διάρκεια των γυρισμάτων ένα μεγάλο μέρος αυτών που κινηματογραφείται εξαρτάται από το τυχαίο;

Ταξιδεύεις χωρίς συγκεκριμένο πλάνο και όσο περισσότερο σχεδιάζεις και ελέγχεις τα πράγματα, τόσο λιγότερο αυθεντικά είναι, διότι η πραγματικότητα είναι κάτι το οποίο δεν ελέγχεται. Θα ονόμαζα το ντοκιμαντέρ ανεξέλεγκτο κινηματογράφο. Γι' αυτόν τον λόγο πιστεύω πως όταν οι άνθρωποι που κάνουν ντοκιμαντέρ δίνουν στον εαυτό τους τον τίτλο του σκηνοθέτη, παραπλανούνται και είναι εγωκεντρικοί. Ευθύνη τους δεν είναι ακριβώς το να σκηνοθετούν, αλλά ν' αφήσουν τις δυνάμεις της φύσης και της πραγματικότητας να παίξουν τον ρόλο τους. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο μια ταινία ντοκιμαντέρ είναι τόσο δυνατή, επειδή αποτελεί έναν καθρέφτη της πραγματικότητας.

Πώς θα χαρακτηρίζατε αυτόν που κάνει ντοκιμαντέρ, ως έναν καλλιτέχνη κινηματογραφιστή ή ως ένα δημοσιογράφο;

Ένας που είναι πράγματι καλός, είναι καλλιτέχνης, αλλά δεν δουλεύει πάνω σε καμβά. Ο καμβάς στον οποίο δουλεύει έχει ήδη εικόνες

Albert Maysles

μέσα του. Πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παρατηρεί αυτό που οι υπόλοιποι άνθρωποι απλώς βλέπουν. Υπάρχει διαφο-

ρά ανάμεσα στο να παρατηρείς και να βλέπεις κάτι. Μερικές φορές οι άνθρωποι ισχυρίζονται ότι ένα ντοκιμαντέρ δεν είναι πραγματικό και δεν λέει όλη την αλήθεια! Έτσι, ίσως, χρειάζεται να διευκρινίσεις πόσο αξιόπιστο είναι. Νιώθω ότι, όταν κάποιος βλέπει μια δική μου ταινία ντοκιμαντέρ, είναι και ο ίδιος μάρτυρας σε αυτό που εγώ είδα. Νομίζω ότι η μέθοδος, με την οποία κινηματογραφώ, δεν στηρίζεται στην προκατάληψη. Νομίζω ότι μπορώ να αιχμαλωτίσω την αλήθεια, χωρίς να έχω μια συγκεκριμένη οπτική γωνία από πριν. Αν κάποιος με ρωτήσει αν λέω την αλήθεια, θα του απαντήσω πως ναι, αλλά όχι, βέβαια, μια θεόσταλη αλήθεια. Πιστεύω πως ζούμε σε μια εποχή κινισμού και, υποθέτω, πως οι περισσότεροι σκηνοθέτες ταινιών ντοκιμαντέρ δεν έχουν τη δική μου αυτοπεποίθηση στην αποκάλυψη της αλήθειας. Στην πραγματικότητα, ορισμένοι από αυτούς μιλούν για τις ταινίες σαν να πρόκειται απλώς για ψευδαισθήσεις. Αν πρόκειται για κάτι τέτοιο, τότε θα έπρεπε να εγκαταλείψουν τη λέξη ντοκιμαντέρ και να αποκαλούν τις ταινίες τους κάπως διαφορετικά. Νομίζω ότι μια ταινία ντοκιμαντέρ έχει την υποχρέωση να είναι ακριβής. Επίσης, ορισμένοι ισχυρίζονται ότι όλα είναι θέμα μιας προσωπικής οπτικής γωνίας. Επομένως, ο κάθε κινηματογραφιστής ταινιών ντοκιμαντέρ έχει μια οπτική γωνία. Αν, όμως, κάποιος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να αποστασιοποιηθεί από αυτή την οπτική γωνία, όπως εγώ, και το πετύχει τελικά, τότε ο περιορισμός της οπτικής γωνίας δεν ισχύει πια.

Πιστεύετε ότι είστε ικανός να κάνετε μια αντικειμενική ταινία ντοκιμαντέρ; Αντικειμενική και ταυτόχρονα υποκειμενική.

Πώς θα μπορούσε να συμβεί κάτι τέτοιο; Πρέπει να υπάρχει μια υποκειμενική ιδιότητα προκειμένου να «αιχμαλωτίσεις» την ψυχή και τα συναισθήματα των ανθρώπων που κινηματογραφείς. Αυτό δεν μπορείς να το κάνεις με ψυχρό και παγερό τρόπο. Πιστεύω πως για να είσαι απαθής, θα πρέπει να επεστρατεύσεις όλο σου το πάθος. Χρειάζεται να θέλεις με πολύ πάθος και ζήλο να είσαι απαθής και αντικειμενικός. Το να δείχνεις με αυθεντικό και τίμιο τρόπο το τι σου συμβαίνει, απαιτεί μια πολύ αυστηρή, συναισθηματική δέσμευση.

Έχετε πει ότι η ταινία σας *Salesman* περιγράφει τη νοημοσύνη των κατοίκων των ΗΠΑ σήμερα;

Έχουμε χάσει πολύ μεγάλο μέρος της πνευματικότητάς μας κι έτσι αυτοί οι άνθρωποι πουλούν την Βίβλο σαν ένα προϊόν κι όχι ως ένα θρησκευτικό κειμήλιο. Η σχέση της αγοροπωλησίας είναι εντελώς απρόσωπη. Η νοικοκυρά αποξενώνει τον πωλητή μέσω της Βίβλου, κάτι που είναι εντελώς παράδοξο. Η ειρωνία βρίσκεται στο γεγονός ότι η Βίβλος βοηθάει στο να γίνει μια αγοροπωλησία. Αυτό από ηθική ή πνευματική πλευρά δεν θά 'πρεπε να γίνει. Υπάρχει ένα ποίημα του Charles Cam, που λέει ότι δεν υπάρχει πιο γλυκός ήχος στον κόσμο από το χτύπημα στην πόρτα. Αυτό δεν ισχύει, όταν ένας πωλητής της Βίβλου χτυπάει την πόρτα.

«Θα ονόμαζα ντοκιμαντέρ τον ανεξέλεγκτο κινηματογράφο»

Η ταινία σας *Concert of Wills* χρειάστηκε 12 χρόνια για να ολοκληρωθεί.

Είχε να κάνει με όλη τη διαδικασία σχεδιασμού και κτισίματος του έργου, με προϋπολογισμό 1 δισεκατομμυρίου δολαρίων. Υπήρχαν χρόνια, στα οποία ξοδέψαμε μόνο λίγα χρήματα, αλλά μας πήρε πολύ χρόνο, γενικά, η ολοκλήρωση. Το ταξίδι, όμως, το ίδιο ήταν ανεξέλεγκτο.

Πιστεύετε πως οι Rolling Stones, έτσι όπως τους βλέπουμε στο *Gimme Shelter*, έχουν ένα μερίδιο ευθύνης για όσα έγιναν στο Altamont; Δεν νομίζω κάτι τέτοιο. Είναι εύκολο να βγάλεις το συμπέρασμα ότι οι Rolling Stones πήραν μέρος στην τραγωδία που συνέβη, γιατί, κατά κάποιον τυχαίο τρόπο, οι στίχοι τους ήταν σε αρμονία με τη δυσαρμονία των γεγονότων εκείνων. Αυτό, όμως, ήταν απλώς τυχαίο. Υπήρχαν άλλοι παράγοντες, όπως το ότι οι νέοι έπαιρναν ναρκωτικά και το γεγονός ότι οι Hell's Angels (Άγγελοι του Διαβόλου) ήταν νέα παιδιά και προσπαθούσαν να αποδείξουν τη μέθοδό τους. Ήταν και σε άλλα φεστιβάλ, όπως αυτό του Monterey, όπου δεν είχε συμβεί τίποτε. Είμαι σίγουρος πως τίποτε από όλα αυτά δεν θα είχε συμβεί, αν υπήρχε η κατάλληλη ασφάλεια, δηλαδή η τοπική αστυνομία. Αν νομιμοποιούνταν τα ναρκωτικά με τον τρόπο που εγώ πιστεύω ότι θά 'πρεπε να γίνει, και αν υπήρχε μια φυσιολογική δύναμη αστυνομίας, κανένας δεν θα είχε τραυματιστεί.

Λογοκρίνεται τον εαυτό σας στη διάρκεια της δουλειάς σας;

Πάντα υπάρχουν στοιχεία που είναι ακατάλληλα για την ταινία και ορισμένες φορές, όταν κινηματογραφείς, δεν τα ενσωματώνεις στην ταινία σου. Ταυτόχρονα, όμως, σε μια ταινία είναι σωστό να δείξεις αυτά που εγώ ονομάζω τρωτά σημεία, οι αδυναμίες, για τις οποίες οι άνθρωποι δεν είναι υποχρεωτικά περήφανοι. Είναι λογικό να τις δείξεις και, όταν το κάνεις, στην πραγματικότητα δεν πληγώνεις κανέναν. Φυσικά, δεν θέλεις να πληγώσεις κάποιον. Χρειάζεται να κινηματογραφείς στοιχεία που καθρεφτίζουν τις ανθρώπινες αδυναμίες. Νομίζω ότι, όταν εκθέτεις τον εαυτό σου με τίμιο και απλό τρόπο, εκδηλώνονται στοιχεία της προσωπικότητάς σου, για τα οποία, ίσως, να μην είσαι και τόσο περήφανος.

Ένα μεγάλο μέρος της δουλειάς σας πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή του αδελφού σας David, ο οποίος δεν υπάρχει σήμερα ανάμεσά μας. Πώς ήταν η συνεργασία σας μαζί του και τι έχει αλλάξει τώρα που λείπει;

Ένας από τους λόγους, που τα αδέρφια συνεργάζονται τόσο καλά μεταξύ τους, είναι ότι έχουν κοινούς γονείς. Στην περίπτωση μας, η οικογενειακή μας ζωή ήταν πολύ καλή και ως αδέρφια δουλέψαμε πολύ καλά. Διαλέξαμε διαφορετικούς τομείς εργασίας κι επομένως δεν υπήρχε ανταγωνισμός μεταξύ μας. Η ταινία ήταν πάντα σε θέση προτεραιότητας και για τους δυο μας και μας ευχαριστούσε, ιδιαίτερα, να δουλεύουμε μαζί. Όταν πέθανε ο αδελφός μου, ο Susan Froemke που δούλευε μαζί μας για πολλά χρόνια, πήρε την θέση του και ανταποκρίθηκε ισάξια με εκείνον.

Το Φεστιβάλ, θα τιμήσει τον Albert Maysles με την απονομή του Ειδικού Τιμητικού Βραβείου. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή, 9 Μαρτίου στις 8:30 το βράδυ στην αίθουσα του ΟΛΥΜΠΙΟΝ. Στο αφιέρωμα θα προβληθούν οι εξής ταινίες:

GIMME SHELTER (1970), 91'

Η ταινία -σταθμός της δεκαετίας του '60, με θέμα την δωρεάν συναυλία των Rolling Stones στην πίστα του Άλταμοντ, στις 6 Δεκεμβρίου 1969, τέσσερις μήνες μετά την ιστορική στιγμή του Γούντστοκ. Οι Rolling Stones, φοβούμενοι ότι θα δημιουργηθούν επεισόδια, ζήτησαν από τα μέλη της παράνομης συμμορίας μοτοσυκλετιστών The Hell's Angels να βοηθήσουν στη διατήρηση της τάξης. Το αποτέλεσμα ήταν να δημιουργηθεί μια ατμόσφαιρα φόβου και τρόμου και να μαχαιρωθεί και να πεθάνει ένας θεατής. Τα μέλη του συγκροτήματος με ανάμικτα συναισθήματα παρακολουθούν τα γεγονότα στο μοντάζ της ταινίας.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 5/3, 23:00 • 9/3, 20:30

Ο ΠΩΛΗΤΗΣ / SALESMAN (1988), 90'

Η ταινία ακολουθεί τέσσερις πλανόδιους πωλητές της Βίβλου, καθώς προσπαθούν να πείσουν τον κόσμο ν' αγοράσει αυτό που ένας τους αποκαλεί "το μεγαλύτερο μπεστ-σέλερ του κόσμου". Παρ' ότι όμως οι πελάτες τους είναι ως επί το πλείστον καθολικοί της μεσαίας και εργατικής τάξης, τους οποίους έχει συστήσει η ενορία τους, η Βίβλος δεν πουλιέται εύκολα.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 5/3, 12:00

GREY GARDENS (1978), 94'

Η απίστευτη και όμως αληθινή ιστορία της Ίντιθ Μπουβιέ Μπιλ και της κόρης της, Ίντι, θείας και πρώτης εξαδέλφης της Τζάκι Κένεντι Ωνάση. Μητέρα και κόρη ζουν μες στην αθλιότητα σε μια ερειπωμένη έπαυλη, γνωστή ως Grey Gardens. Η Μπουβιέ Μπιλ, γνωστή και ως "μεγάλη Ίντι" ήταν γεννημένη αριστοκράτισσα, αδελφή του "Μπλακ Τζακ" Μπουβιέ, πατέρα της Τζάκι. Η κόρη της, ανερχόμενη ηθοποιός, εγκατέλειψε την καριέρα της για να φροντίζει τη μητέρα της.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 16:30

ΣΥΜΠΟΙΙΑ ΑΠΟΦΩΝ: ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΚΕΤΙ

CONCERT OF WILLS: MAKING

THE GETTY CENTER

Η ταινία αποτελεί το χρονικό της σύλληψης, της κατασκευής και της ολοκλήρωσης ενός από τα πιο πολυσυζητημένα αρχιτεκτονικά έργα του αιώνα μας. Πρόκειται για το Κέντρο Γκετί, έργο του Ρίτσαρντ Μίερ (διάσημος για τα μεγαλειώδη, μινιμαλιστικά λευκά του κτίρια) ένα απέραντο συγκρότημα έξι κτιρίων στην πλαγιά ενός λόφου, το οποίο χρειάστηκε 14 χρόνια για να κτιστεί. Η ταινία, που χρειάστηκε 12 χρόνια για να ολοκληρωθεί, ξεκινά με τη συνέλευση της κοινότητας όπου οι κάτοικοι επιμένουν ότι δεν τίθεται θέμα λευκού κτιρίου.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 8/3, 16:30

ΜΑΤΙΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΧΩΡΑ-ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ: Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ

YUGOSLAVIA IN FOCUS: ANATOMY OF HORROR

Though the tendency in media today may be to seek out the politically correct language, or comfortable stereotype in approaching and neatly categorising the Balkans - and particularly the war-torn region where a different Yugoslavia once was, the Thessaloniki Documentary festival tries to look at the issues in the eyes. It hosts the short documentary films of five "insiders" - documentary filmmakers Goran Markovic, Goran Radovanovic, Ivan Markov, Radivoje Andric and Janko Baljak, who relate their experience of the events that splashed over headlines and tend to be forgotten.

ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ ΤΟΥ ΓΕΝΑΡΗ

THE RIVER OF JANUARY

Radivoje Andric, 6'

Μια μικρού μήκους ταινία, μονταρισμένη σαν βιντεοκλίπ και βασισμένη στους ήχους κρουστών, παντός είδους, που συνόδευσαν τις διαδηλώσεις του κόσμου στο Βελιγράδι, το 1996-97.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 14:45

ΒΟΜΒΑΡΙΖΟΥΝ ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΣΑΣ;

ARE THEY BOMBING AT YOUR PLACE?

Radivoje Andric, 34'

Μια παρέα ανθρώπων πέρασε τον πόλεμο μέσα σ' ένα σπίτι του Βελιγραδίου. Στη διάρκεια των αεροπορικών επιδρομών, εκείνοι γύρισαν ένα ντοκιμαντέρ με θέμα τους εαυτούς τους και τους φίλους τους. Το Μάρτιο του 1999, η Γιουγκοσλαβία βρέθηκε σε εμπόλεμη κατάσταση. Στη συνέχεια ήρθαν οι νατοϊκοί βομβαρδισμοί. Οι Αρχές έκαναν έφοδο στον ραδιοφωνικό σταθμό B92 και όλος ο εξοπλισμός κατασχέθηκε. Επιβλήθηκε μια φιλοκυβερνητική διεύθυνση, ωστόσο κανείς από τους 170 υπαλλήλους του σταθμού δεν δέχθηκε να εργαστεί κάτω από αυτές τις συνθήκες. Το να κινηματογραφεί κανείς στο δρόμο απαγορευόταν. Η ταινία αυτή έγινε από συνεργείο του B92, του σταθμού που δεν έπρεπε να υπάρχει.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 14:00

ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ

ANATOMY OF PAIN

Janko Baljak, 30'

Το Μάρτιο του περασμένου χρόνου, ο πόλεμος ήρθε για τα καλά στη Σερβία. Το ΝΑΤΟ βομβάρδισε μικρές και μεγάλες πόλεις, ενώ στόχος

του υπήρξε, επίσης, το κτίριο της Σερβικής Ραδιοτηλεόρασης. Για μια ολόκληρη δεκαετία, οι εφημερωτικές εκπομπές του οργανισμού αυτού ήταν ένα τερατώδες προπαγανδιστικό όπλο, που, στα χέρια του σερβικού καθεστώτος, σκόρπιζε το μίσος και την ξеноφοβία σ' όλη τη χώρα. Ωστόσο, δεν υπήρξαν δημοσιογράφοι ανάμεσα στους δεκαέξι νεκρούς εκείνης της φοβερής νύχτας. Η ανεύθυνη και εγκληματικά αδιάφορη σερβική κυβέρνηση είχε αφήσει στο κτίριο το τεχνικό προσωπικό ως ανθρώπινη ασπίδα. Έξι μήνες μετά την τραγωδία, μόνον οι οικογένειές τους θυμούνται τα θύματα και μερικοί από τους συναδέλφους τους, που κινδυνεύουν να χάσουν κι αυτοί τη θέση τους στην RTS.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 10/3, 15:30

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΕΛΕΙΩΣΕ

THE WAR IS OVER

Ivan Markov, 30'

Η ταινία αποτελείται από τρεις ιστορίες με θέμα τη μοίρα σέρβων προσφύγων, τις προσδοκίες, τις ελπίδες τους και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες ζουν. Η πρώτη ιστορία εκτυλίσσεται στην Κροατία, η δεύτερη στη Βοσνία και η τρίτη στη Σερβία. Παρότι η ταινία γυρίστηκε πριν από τρία χρόνια, ουσιαστικά τίποτε δεν έχει αλλάξει στη ζωή αυτών των ανθρώπων.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 14:00

ΑΝΤΑΓΟΝΙΣΜΟΣ

COMPETITION

Ivan Markov, 30'

Μια ταινία με θέμα τρομπετίστες που συναγωνίζονται για το πρώτο βραβείο σ' ένα μουσικό φεστιβάλ. Ακολουθούμε την κάμερα στα παρασκήνια, από την τοπική καντίνα ως τους κοι-

τώνες των διαγωνιζομένων και τις διάφορες φήμες που κυκλοφορούν για τους κριτές. Το πρώτο βραβείο είναι σημαντικό, μια που εξασφαλίζει φήμη και χρήματα και περαιτέρω εμφανίσεις. Οι τρομπετίστες αμφισβητούν τις αποφάσεις και την ακεραιότητα της κριτικής επιτροπής, και συζητούν μεταξύ τους συνέχεια γι' αυτό το θέμα.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 14:30

ΤΡΕΛΑ ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ

BELGRADE FOLLIES

Goran Markovic, 30'

Η ταινία έχει αποτυπώσει εικόνες από τους τέσσερις μήνες των διαδηλώσεων, που οργάνωσαν οι φοιτητές και οι πολίτες του Βελιγραδίου κατά της κυβέρνησης Μιλόσεβιτς, μετά τις νοθευμένες εκλογές της 17ης Νοεμβρίου 1996. Εκατοντάδες άνθρωποι βγήκαν στους δρόμους, ενώ μόνον στον αγώνα για τη δημοκρατία. Παρακολουθούμε εικόνες από τη δουλειά που γίνεται στο ραδιοφωνικό σταθμό B92, το μόνο ανεξάρτητο ΜΜΕ της Σερβίας- τις αντιδιαδηλώσεις των οπαδών του Μιλόσεβιτς- τους φοιτητές που έμειναν περικυκλωμένοι από την αστυνομία για οκτώ μέρες, χωρίς να υποχωρήσουν, σ' έναν από τους πιο πολυσύχναστους δρόμους του Βελιγραδίου- τη βία της εξουσίας εναντίον των διαδηλωτών- το Βελιγράδι που έχει τρελαθεί.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 14:00

ΚΡΥΦΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

RESISTANCE FROM THE SHADE

Goran Markovic, 34'

Μερικές εβδομάδες μετά τους νατοϊκούς βομβαρδισμούς του Μαΐου του 1999, αυθόρμητες διαδηλώσεις ξέσπασαν σ' ολόκληρη τη Σερβία.

Οι διαδηλώσεις αυτές σύντομα εξελίχθηκαν σε πραγματική εξέγερση. Κανένας από τους ηγέτες αυτών των αντιστασιακών κινημάτων δεν ανήκε σε πολιτική οργάνωση. Ανώνυμοι, απλοί άνθρωποι είχαν ξεπεράσει το φόβο τους και πάλευαν, παρά την καταπίεση που δέχονταν, ενάντια στη δικτατορία του Μιλόσεβιτς.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 15:00

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

SECOND CIRCLE

Goran Radovanovic, 32'

Τρεις ιστορίες από τη ζωή των Ρομά.

1η ιστορία: χωρίς τουαλέτα

2η ιστορία: με τουαλέτα

3η ιστορία: η τουαλέτα πρόκειται να χτιστεί

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 15:00

ΣΠΙΤΙ ΜΟΝΤΕΛΟ

MODEL HOUSE

Goran Radovanovic, 21'

Μια πρόσφυγας θέλει να ξαναγίνει αυτό που ήταν κάποτε: μια συνηθισμένη γυναίκα με τό δικό της σπίτι.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 15:00

Η ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ (ΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΜΟΝΟ)

MY COUNTRY (FOR INTERNAL USE ONLY)

Goran Radovanovic, 23'

Σερβία 1999: φοβερή φτώχεια, διαφθορά, απολυταρχία, προβλήματα μεταξύ εθνοτήτων, νατοϊκές επιθέσεις, χειραγώγηση του πληθυσμού μέσω των ΜΜΕ, που ελέγχονται από το κράτος, και δίψα για δημοκρατία...

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 14:30

Κινηματογράφωντας το Χάος

Miroljub Vuckovic

Ο Δημήτρης Εϊπίδης επέλεξε το πρόγραμμα αυτής της ενότητας, σε συνεργασία με τον Miroljub Vuckovic. Ο Miroljub ή Mija, όπως τον αποκαλούν οι φίλοι του, είναι γενικός διευθυντής του Γιουγκοσλαβικού Ινστιτούτου Κινηματογράφου και διευθυντής προγράμματος του Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Βελιγραδίου. Βρεθήκαμε στο πρόσφατο Φεστιβάλ του Βερολίνου, όπου μου μίλησε για μερικές από τις ταινίες του αφιερώματος: Η Ανατομία του Τρόμου. Η περιγραφή της φρίκης του πολέμου είναι σχεδόν αδύνατη σε όσους δεν την έχουν ζήσει.

«Δεν πρόκειται για ένα ιστορικό πρόγραμμα. Είναι δείγμα της κατάστασης πραγμάτων στο πεδίο του ντοκιμαντέρ για τη Γιουγκοσλαβία. Ο Δημήτρης Εϊπίδης επισκέφθηκε αρκετές φορές το Βελιγράδι για την επιλογή των ταινιών. Είναι σημαντικό να μπορείς να έρθεις σε επαφή με τους σκηνοθέτες και να συζητήσεις για μια δουλειά η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη. Ο κινηματογράφος από πάντα είχε να κάνει με κάτι πελώριο. Είναι ένα είδος της ιστορίας του χάους. Ταυτόχρονα συναναστρεφόμαστε με το παρελθόν. Όταν κινηματογραφείς, πάντα αναφέρεσαι στο παρελθόν κάποιου.»

Πώς συνεργαστήκατε με τον Δημήτρη Εϊπίδη;

Αυτό, που ήθελα να προκαλέσω, ήταν ένα είδος αλληλεπίδρασης. Έτσι του πρότεινα αρκετούς νέους σκηνοθέτες από το Βελιγράδι, οι οποίοι είναι αφιερωμένοι στο ντοκιμαντέρ και έζησαν αυτήν την ταραγμένη, θυελλώδη και τρομακτική περίοδο. Ο Δημήτρης μίλησε με όλους αυτούς και έμαθε για το παρελθόν τους και τα μελλοντικά τους σχέδια.

Ο Goran Markovic αφήνει τη μυθοπλασία και στρέφεται προς το ντοκιμαντέρ;

Στη διάρκεια αυτών των δραματικών γεγονότων που ζήσαμε τα τελευταία 15 χρόνια, δεν άλλαξε καθόλου την άποψη του για την πολιτική κατάσταση στη Γιουγκοσλαβία. Πριν από τρία χρόνια έκανε το πρώτο του ντοκιμαντέρ, σε συνεργασία με δύο άλλους σκηνοθέτες, οι οποίοι συμμετείχαν στις διαμαρτυρίες. Ο Markovic εννοχίστηκε αυτό το υλικό και έφτιαξε το Βελιγράδι η Τρέλλα, το οποίο διαρκεί 35 λεπτά και δεν έχει καθόλου διαλόγους, παρά εικόνες από αυτές τις τεράστιες διαδηλώσεις, που έλαβαν χώρα στο Βελιγράδι πριν από αρκετά χρόνια, δυστυχώς, όμως, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Ήθελε ο σκηνοθέτης με κάποιο τρόπο να υποστηρίξει αυτό το κίνημα, αλλά ήταν εμφανές ότι δεν ήταν παρά μια συνηθισμένη άσκηση τόνωσης της ψυχολογίας του. Πέρσι, κι ενώ ήταν ακόμη ο Μιλόσεβιτς στην εξουσία, κινηματογράφησε Το Κρυφή Αντίδραση. Είναι μια γαλλογιουγκοσλαβική συμπαραγωγή, η οποία έμεινε σχεδόν άγνωστη στη Γιουγκοσλαβία, επειδή η κατάσταση ήταν πολύ τεταμένη. Ο σκηνοθέτης κινηματογράφησε μερικούς ανώνυμους ήρωες από την εποχή, οι οποίοι έβαλαν όλα τα δυνατά τους και πίστεψαν στη δύναμη της αλλαγής της κατάστασης. Αδιαφορώντας για τις συνέπειες, πήραν τις μοίρες τους στα χέρια τους και ξεκίνησαν ν' αντιδρούν ατομικά. Βρίσκω αυτήν την ταινία πολύ σημαντική, επειδή έγινε λίγους μήνες πριν την 5η Οκτωβρίου (ημερομηνία που έχασε ο Μιλόσεβιτς τις εκλογές). Ο κόσμος πήρε ένα μάθημα υπευθυνότητας και επίσης συνειδητοποίησε την ανάγκη να γίνει κύριος του εαυτού του. Τις δύο ταινίες του Markovic

μπορείς να τις δεις ως ντοκιμαντέρ ή ως προσωπικές ταινίες. Μια συναισθηματική εικόνα για την πρόσφατη μας ιστορία. Όλες αυτές οι ταινίες είναι πολύ διαφορετικές από τα τηλεοπτικά ρεπορτάζ.

Πώς γίνεται η μεταφορά από την πόλη του Ρίο ντε Τζανέιρο στο Βελιγράδι;

Ο Radivoje Andric μέσα από το έργο του δείχνει το τεράστιο κενό που υπάρχει ανάμεσα στους ηλικιωμένους, αλλά ανώριμους, και τους νέους, αλλά ώριμους. Πέρα από δύο ταινίες μυθοπλασίας που έχει κάνει και τη δουλειά του στην τηλεόραση, έχει σκηνοθετήσει ντοκιμαντέρ. Το ένα, διάρκειας 6 λεπτών, είναι Το Ποτάμι του Γενάρη. Χρησιμοποίησε σχεδόν το ίδιο υλικό με αυτό που δούλεψε ο Markovic στις διαδηλώσεις διαμαρτυρίας, πριν από μερικά χρόνια, και δημιούργησε ένα είδος εξελιγμένου βίντεο κλιπ με ντράμερς. Το Ποτάμι του Γενάρη είναι ακριβής μετάφραση του Ρίο ντε Τζανέιρο. Η βραζιλιάνικη πόλη είναι η πόλη του καρναβαλιού. Το Βελιγράδι ήταν, επίσης, η πόλη του καρναβαλιού. Είναι μια πολύ κομψή και ουσιαστική ταινία, η οποία δίνει έμφαση στο ότι πρέπει ν' αλλάξουν κάποια πράγματα σε αυτή τη χώρα. Μια άλλη ταινία του ίδιου σκηνοθέτη είναι το Βομβαρδίζουν Εκεί Πέρα. Ο σκηνοθέτης δεν ήταν στο Βελιγράδι, όταν ξεκίνησαν οι βομβαρδισμοί του ΝΑΤΟ. Ήταν στη Γερμανία, όπου συζητούσε μια πρόταση για να κάνει μια μεγάλο μήκους ταινία, την οποία εγκατέλειψε κι επέστρεψε στο Βελιγράδι. Η ταινία δείχνει στιγμιότυπα από τη συμβίωση πολλών φίλων και συγγενών, σ' ένα σπίτι σχετικά ασφαλές, στο παλιό κομμάτι της πόλης του Βελιγραδίου. Είναι ένα πραγματικό home movie. Με το αντικείμενικό, υποτίθεται, ντοκιμαντέρ δεν είσαι ικανός να πιάσεις το θέμα. Πώς να εξηγήσεις σε κάποιον, τι είναι το να πέφτουν βόμβες;

Πώς γίνονται δεκτές αυτές τις ταινίες στο Βελιγράδι;

Το Βομβαρδίζουν Εκεί Πέρα βραβεύτηκε από το Φεστιβάλ του Βελιγραδίου, μαζί με μια άλλη ταινία, αλλά η κρατική τηλεόραση δεν ανέφερε τίποτε σχεδόν γι' αυτά τα βραβεία. Δεν αναφέρθηκε τίποτε για την ταινία Η Ανατομία του Πόνου του Janko Baljak, η οποία εξιστορούσε τον βομβαρδισμό του κτιρίου της τηλεόρασης. Στο Βελιγράδι το ΝΑΤΟ βομβάρδισε πολλά δημόσια κτίρια, χτυπήθηκαν και αρκετοί πολίτες στους δρόμους. Όταν όμως βομβάρδισαν τα κτίρια της αστυνομίας ή του στρατού κανείς δεν σκοτώθηκε. Ακόμη κι όταν βομβάρδισαν αυτό το κτίριο των 25 ορόφων, κανείς

δεν σκοτώθηκε. Αυτό που συνέβη με τον βομβαρδισμό του κτιρίου της τηλεόρασης, όπου σκοτώθηκαν 16 άτομα, ενώ κάποιοι γνώριζαν και εγκατέλειψαν το κτίριο, είναι ένα μυστήριο, αλλά περισσότερο είναι ένα γεγονός άθλιο.

Πόσο έντονος είναι οι μνήμες του πολέμου;

Στη Γιουγκοσλαβία είχαμε εξωφρενικές εμπειρίες τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Είχαμε τον πληθωρισμό. Για παράδειγμα, ας πούμε ότι ο μισθός σου είναι πέντε δολάρια, το ψωμί κάνει ένα και γνωρίζεις πως μπορείς ν' αγοράσεις κάτι για ένα δολλάριο. Αλλά στην περίοδο του πληθωρισμού είχαμε αλλαγές στις τιμές κάθε δευτερόλεπτο. Το ψωμί κόστιζε 3,5 δισεκατομμύρια τοπικά δηνάρια. Όταν πήγαινα στο φούρνο για να πάρω ψωμί, τους έδινα ένα χαρτονόμισμα 5 δισεκατομμυρίων, η κοπέλα μου έλεγε: «συγγνώμη, δεν έχω ρέστα» και της απαντούσα «κράτα τα». Σήμερα δεν γνωρίζω να σας πω πόσα μηδενικά έχουν αυτά τα χαρτονομίσματα. Είναι δύσκολο να εξηγήσεις πως ζει ο άνθρωπος κάτω από τις βόμβες που πέφτουν. Το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι χάνεις την ποιότητα σου ως υποκείμενο, επειδή γίνεται αντικείμενο και μετά προσπαθείς με τη λογική να προσεγγίσεις αυτή την κατάσταση, αλλά είναι αδύνατο.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΕΣΑ ΑΠ' ΤΟΝ ΦΑΚΟ / MUSIC THROUGH THE LENS

One of the most vivid moments of Thessaloniki Documentary Festival #1, was when a fabulous Bob Marley documentary lifted a packed room of students to their feet. The experience will no doubt be replicated by at least a few of the musical celebrations in this section. "Nusrat: A Voice From Heaven" traces the career of Nusrat Fateh Ali Khan, whose music came from a 600 year old family tradition. The other sounds are from the Americas and Africa. When local filmmaker Nikos Triandafyllidis (best known for experimental fiction work) met his life-time hero - Screamin' Jay Hawkins, he had the sense to get the camera rolling. In "Screamin' Jay Hawkins: I Put a Spell On Me" Triandafyllidis catches backstage confessions, fan encounters and the memories about the recently-deceased artist.

ΚΑΤΕ 54 / CALLE 54

Φερνάντο Τρουέμπα (Ισπανία-Γαλλία), 105'

Η ταινία *Κάτε (οδός) 54* μας εισάγει στον αισθησιακό κόσμο της Λάτιν Τζαζ, ένα είδος μουσικής που γονιεύει τον Τρουέμπα εδώ και είκοσι χρόνια. Ταξιδεύοντας στην Κούβα, στο Πουέρτο Ρίκο, στην Ισπανία, στη Σουηδία και στις ΗΠΑ, ο Τρουέμπα διεισδύει στην καρδιά αυτού του δυναμικού κινήματος, απαθανατίζοντας μερικές πραγματικά αξέχαστες ερμηνείες, σ' έναν φόρο τιμής αντάξιο των πρωτεργατών της Λάτιν Τζαζ. Πρόκειται για ένα μοναδικό ντοκιμαντέρ, που πετυχαίνει να καταγράψει, για πρώτη φορά τόσο ζωντανά, τη δύναμη, την ενέργεια και την ευφύια αυτών των εξαιρετικών μουσικών. Μεταξύ αυτών είναι και ο αείμνηστος Τίτο Πουέντε στην τελευταία του παράσταση που καταγράφηκε σε φιλμ.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 8/3, 22:30 • 11/3, 21:30

ΤΖΑΖ: ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟ ΧΑΟΣ / JAZZ: DEDICATED TO CHAOS

Κεν Μπέρνς (ΗΠΑ), 114'

Όταν η Αμερική μπαίνει στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η τζαζ είναι μέρος του οπλοστασίου της. Σ' ένα κλαμπ του Χάρλεμ μια μπάντα νέων μουσικών, με επικεφαλής τον τρομπετίστα Ντίζι Γκιλέσπι και τον σαξοφωνίστα Τσάρλι Πάρκερ, έχει ανακαλύψει έναν νέο τρόπο να παίζει μουσική: γρήγορο, περίτεχνο, ζωντανό, και, καμιά φορά, χαοτικό. Η απαγόρευση των ηχογραφήσεων κατά τη διάρκεια του πολέμου δεν επέτρεψε στη μουσική τους να παιχτεί στο ραδιόφωνο: Όταν όμως η Ιαπωνία παραδόθηκε, ο Πάρκερ κι ο Γκιλέσπι μπαίνουν στο στούντιο και προκαλούν τη δική τους έκρηξη. Το τραγούδι λέγεται «Κο Κο», ο ήχος σύντομα θα λέγεται «bebop», και από τη στιγμή που οι Αμερικανοί τον ακούσουν, η τζαζ δεν θα είναι ποτέ ξανά η ίδια.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 6/3, 22:30

PINKY / THE BOXING RING

Αντώνης Κιούκας, Κώστας Αρβαντακίης (Ελλάδα), 9'

Ντοκιμαντέρ βασισμένο στην παράσταση του Κωνσταντίνου Ρήγου, όπως παρουσιάστηκε στο θέατρο «Οκτάνα».

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 6/3, 00:45

ΛΟΥΙ ΠΡΙΜΑ: Ο ΕΞΑΛΛΟΣΙ / LOUIS PRIMA: THE WILDEST!

Ντον ΜακΓκλιν (ΗΠΑ), 82'

Η ταινία είναι ένα τρυφερό και κεφάτο ταξίδι στη ζωή και το έργο του πολύπλευρου καλλιτέ-

"Louis Prima: The Wildest" revels in the swing sound of the zingy showman who left a happy mark on music. American megadocumentary filmmaker Ken Burn's massive multi-episode series "Jazz" arrives in Greece. "Episode 7: Dedicated to Chaos" considers the state of affairs in Jazz music, during the war years of 1940-45, calling up sweet names like Dizzy Gillespie, Charlie Parker, Kenny Clarke, Thelonious Monk, Django Reinhardt, Glenn Miller, Duke Ellington and Billie Holiday. The festival closes with "Calle 54", Fernando Trueba's celebrated, globe-trotting Latin Jazz masterpiece. Trueba's ear leads him from Bebo Valdes to Tito Puente, in search of the best Jazz and Latin mix.

χνη Λούι Πρίμα, ο οποίος υπήρξε άριστος τρομπετίστας, τραγουδιστής, κωμικός και διευθυντής ορχήστρας. Σκηνές από παραστάσεις του μαρτυρούν πόσο χαρισματικός ήταν ο Πρίμα επί σκηνής, ενώ υπάρχει, επίσης, κινηματογραφικό υλικό που μας εισάγει στους υπέροχους

χώρους όπου έζησε: στη Νέα Ορλεάνη του 1910 και 1920· στην πολυτελή νυχτερινή ζωή της Νέας Υόρκης και του Χόλιγουντ της δεκαετίας του '30· στην πλημμυρισμένη στο νέον ατμόσφαιρα του Λας Βέγκας του '50 και '60.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 22:30

ΝΟΥΣΡΑΤ: ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΑΠ' ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ

NUSRAT: A VOICE FROM HEAVEN

Τζουζέπε Αζάρο (ΗΠΑ), 75'

Γεννημένος στο Φαϊτζαλαμπάντ του Πακιστάν, ο Νουστράτ Φατέ Αλί Χαν ήταν ο σαγηνευτικός τραγουδιστής που έκανε διάσημη σε όλο τον κόσμο τη μουσικιστική μουσική των Σούφι της βόρειας Ινδίας και του Πακιστάν. Είναι ένα είδος που συνδυάζει μουσικά στοιχεία και διαφορετικές γλώσσ-

σες, διότι στοχεύει στην ενότητα και τη γεφύρωση των διαφορών μεταξύ των ανθρώπων.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 10/3, 22:30

SCREAMIN' JAY HAWKINS: I PUT A SPELL ON ME

Νίκος Τριανταφυλλίδης (Ελλάδα), 99'

Ο Screamin' Jay Hawkins, η θρυλική αυτή μορφή της σύγχρονης μουσικής, επηρέασε καθοριστικά πολλούς μουσικούς των μπλουζ, της τζαζ και της ροκ, ενώ οι εμφανίσεις του ήταν τόσο προκλητικές στην πρωτοτυπία τους, που ακόμα και σήμερα μπορούν να θεωρηθούν πολύ προκλητικές. Στο ντοκιμαντέρ του Τριανταφυλλίδη, ο Hawkins, λίγο πριν το θάνατό του, μιλάει στην κάμερα και αφηγείται τη ζωή του στον κόσμο του θανάτου. Η ταινία περιλαμβάνει, επίσης, αρχαικό υλικό από συναυλίες, καθώς και σκηνές από ταινίες όπου ο μουσικός εμφανίστηκε ως ηθοποιός. Μιλούν, επίσης, πολλοί γνωστοί καλλιτέχνες, όπως οι Τζιμ Τζάρμους, Έρικ Μπέρντον, Μπο Ντίβλι, Άρθουρ Μπράουν, Ντιαμάντα Γκάλας κ.ά.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 22:00 • 11/3, 24:00

DOCS FROM IRAN

A documentary on filmmaker Abbas Kiarostami (in "Close Up Kiarostami" by Mahmoud Behraznia) is among the 1999/2000 productions here. In that film, the spotlight-shy director shares his ideas, alongside film critics' insights. "Christine" by journalist/film critic/feature director Mohammad Jafari is about a Swedish woman living in the US who learns that her parents adopted her from Iran. She sets off on a journey to explore her newly discovered identity. Seifollah Samadian's ten-minute film "The White Station" records an unusual Tehran snowstorm in 1998, which reduced the city to simple

KΡΙΣΤΙΝ / CHRISTINE

Μοχάμαντ Τζαφάρι, 41'

Η Κριστίν Μίλροντ, Σουηδέζα που ζει στις ΗΠΑ, ανακαλύπτει ότι είναι στην πραγματικότητα Ιρανή, κι ότι οι γονείς της την υιοθέτησαν πριν πολλά χρόνια. Αποφασίζει να πάει στο Ιράν, σε μια προσπάθεια να αναζητήσει τις ρίζες της και τους βιολογικούς της γονείς. Έρχεται όμως αντιμέτωπη με πολλές οικογένειες που ισχυρίζονται πως είναι οι δικοί της...

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 5/3, 15:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 01:30

ΚΟΝΤΙΝΟ ΠΛΑΝΟ: ΚΙΑΡΟΣΤΑΜΙ / CLOSE UP KIAROSTAMI

Μαχμούντ Μπερζανία, 43'

Το *Κοντινό πλάνο: Κιαροστάμι* παρουσιάζει της απόψεις του ίδιου του Κιαροστάμι, καθώς και τις απόψεις διαφόρων διεθνών προσωπικοτή-

των και κριτικών του κινηματογράφου για το έργο του σκηνοθέτη.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 43'

ΝΕΚΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ / DEAD TIME

Σαΐντ Ταράζι, 12'

Ένα ντοκιμαντέρ για την ατέρμονη και πληκτική ώρα που περνά ο κόσμος περιμένοντας στα φανάρια, για να διασχίσει τους δρόμους της Τεχεράνης. Ένα μοναδικό πορτρέτο του κυκλοφοριακού χάους της Τεχεράνης και των ανθρώπων που εμπλέκονται σ' αυτό.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 12'

ΓΕΝΝΗΜΕΝΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ / PAINT! NO MATTER WHAT

Μαζιάρ Μπαχαρί, 25'

Ο σύγχρονος ιρανός ζωγράφος Χοσρόου Χασανζαντέ εργάζεται σ' ένα μανάβικο στην Τεχε-

ράνη. Η ταινία εξερευνά την τέχνη του μέσα από συναντήσεις με την αυστηρών αρχών οικογένειά του, τις σχέσεις του με τους πελάτες του στην αγορά, καθώς και τις αναμνήσεις του από τον οκταετή πόλεμο με το Ιράκ. Πέρα όμως από τον κόσμο του καλλιτέχνη, το ντοκιμαντέρ αυτό δίνει μια εικόνα της ζωής και της τέχνης στο Ιράν μετά την επανάσταση.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 19:30 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 13:30

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΗ ΓΩΝΙΑ / SCHOOL IN THE CORNER

Φαρζάντ Τοχιάν, 16'

Ο Χασάνι Νία, συνταξιούχος δάσκαλος, έχει ξεκινήσει μια δεύτερη καριέρα, διδάσκοντας τα παιδιά των δεκάδων χιλιάδων παράνομων Αφγανών προσφύγων που ζουν στο βόρειο Ιράν. Φεύγοντας για να σωθούν είτε από τον πόλεμο είτε από το αυστηρό καθεστώς των Ταλιμπάν, επιλέγουν μια εξίσου αβέβαιη ζωή στο

Ιράν, που από τη σκοπιά τους είναι μια ελεύθερη χώρα.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 7/3, 12:00 • Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 18:00

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ / THE WHITE STATION

Σεΐφολά Σαμανιάν, 9'

Στις 13 Ιανουαρίου 1998, η πρωτεύουσα Τεχεράνη σαρώνεται από μια φοβερή χιονοθύελλα. Ως εκεί που βλέπει το μάτι, όλα είναι σκεπασμένα από ένα παχύ στρώμα χιονιού. Το χιόνι εξακολουθεί να πέφτει ασταμάτητα, ενώ μια σκουρόχρωμη μοναχική φιγούρα περιμένει το λεωφορείο. Η σκηνή έχει τραβηχτεί από το παράθυρο ενός δωματίου απ' την άλλη μεριά του δρόμου. Στην οθόνη, υπάρχει μόνον η ουσία των πραγμάτων, σε φυσικό άσπρο και μαύρο. Εκτός από μερικούς περαστικούς, ένας από τους οποίους περπατάει με την πλάτη κόντρα στη θύελλα, η περιοχή είναι μια ερημιά, που τη σημαδεύει μοναχά η ευώληνη πινακίδα της στάσης του λεωφορείου.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 8/3, 22:30 • 9/3, 17:30 • 11/3, 21:30

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

The festival honours a director this year, known for both fiction and documentary work with an Honorary Award on March 8th at 8pm. Born in Athens in 1945, Xanthopoulos studied law and film, and is best known for a trilogy of documentaries about Greeks living abroad. Notable among theses is his 1976 film about the hard-to-achieve dreams of migrant workers in Heidelberg. The festival also

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΧΑΙΔΕΛΒΕΡΓΗΣ, 30'

Το πρώτο μέρος της τριλογίας για το θέμα της μετανάστευσης που απασχόλησε το σκηνοθέτη από τα πρώτα του κιόλας βήματα στο χώρο του κινηματογράφου. Από τη θέση ενός συλλογικού οργάνου, ζήτημα της Κοινότητας των Ελλήνων εργατών της Χαϊδελβέργης η ταινία ερευνά το μεταναστευτικό ζήτημα της περιοχής. Αναφέρεται στα κοινωνικά προβλήματα της κοινότητας, τις σκληρές συνθήκες δουλειάς και τις επιπτώσεις στην υγεία των μεταναστών από τις δυσκολίες διαβίωσης.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 16:00

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΩΤΗΡΙΑΝΙΚΑ, 45'

Η προσωπική ιστορία ενός νεαρού Έλληνα που εγκατέλειψε το χωριό του και βρέθηκε στην Χαϊδελβέργη. Μετά από αρκετά χρόνια, ο Γιώργος από το χωριό Σωτηριάνικα της Μάνης, ιδιοκτήτης εστιατορίου, επιτυχημένος πλέον στη δουλειά του, μιλά για τα πρώτα χρόνια της μετανάστευσης και τις δυσκολίες προσαρμογής σε μια ξένη χώρα. Η ταινία επιχειρεί να προσδιορίσει και να καταγράψει τις διαφορετικές απόψεις που συνιστούν και συντηρούν το μύθο της ελληνικότητας.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 16:30

ΣΤΑ ΤΟΥΡΚΟΒΟΥΝΙΑ, 25'

Με την ταινία αυτή, αναφορά στο συνοικισμό αυθαιρέτων κτισμάτων στα Τουρκοβούνια, ολοκληρώνεται η τριλογία του μεταναστευτικού ζητήματος που άνοιξε ο σκηνοθέτης με την *Ελληνική Κοινότητα της Χαϊδελβέργης*. Τα πρώτα αυθαίρετα εμφανίστηκαν στις αρχές της δεκαετίας του '60, από οικογένειες εσωτερικών μεταναστών. Η περιοχή ονομάστηκε από τους ίδιους Συνοικισμός Γεωργίου Παπανδρέου. Η φτώχεια και οι διώξεις, ιδιαίτερα μετά τον Εμφύλιο, οδήγησαν μεγάλες μάζες πληθυσμού στα αστικά κέντρα. Για πολλούς, αυτό αποτελεί το πρώτο βήμα προς την εξωτερική μετανάστευση.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 6/3, 17:30

Η ελευθερία μέσα από την γραφή

Γεννημένος το 1945 στην Αθήνα, έφτασε μέχρι το έτος του πτυχίου της Νομικής και στη συνέχεια σπούδασε κινηματογράφο στο Λονδίνο. Έχει δημοσιεύσει άρθρα θεωρίας, μελέτες και κριτικές κινηματογράφου στο Αντί και το Σύγχρονο Κινηματογράφο και έχει παραδώσει μαθήματα και διαλέξεις σε ομάδες, συλλόγους και μέλη κινηματογραφικών λεισχών για την ταινία μικρού μήκους, την ανάπτυξη και τις προοπτικές των κινηματογραφικών λεισχών στην Ελλάδα, αλλά και το ρόλο του animateur στο Παράλληλο Κύκλωμα. Οι ταινίες του για τη Διασπορά έχουν αποτελέσει αντικείμενο μελέτης άρθρων, σχολίων, συγγραμμάτων και πανεπιστημιακών διατριβών. Τα τελευταία χρόνια διδάσκει σε σχολές δραματικής τέχνης. Πρόσφατα εξέδωσε το μυθιστόρημα *Άγγελος των Πρώτων Ημερών*. Παράλληλα, συνεχίζει να φτιάχνει ντοκιμαντέρ, ενώ για το τέλος του χρόνου προετοιμάζει τη σκηνοθεσία της ταινίας μυθοπλασίας, *Κόκκινη Μηλιά*. Όσο κι αν φάνηκε, αρχικά, δύσκολο να πραγματοποιηθεί η συνέντευξη μέσω τηλεφώνου, τελικά τα καταφέραμε.

Λευτέρης Ξανθόπουλος

Ποιά είναι η σημασία του σεναρίου στο ντοκιμαντέρ; Δεν κάνω τίποτε, αν δεν έχει καταγραφεί όλο στο χαρτί. Μόνο έτσι αισθάνομαι ελεύθερος, διότι αυτό που έχει καταγραφεί, μπορώ να το κατοχυρώσω, να το αλλάξω, να το τροποποιήσω. Όσο πιο καλά είσαι προετοιμασμένος, τόσο πιο εύκολα μπορείς να αντιμετωπίσεις το τυχαίο και το απρόβλεπτο που συναντάς στο δρόμο σου και που θα αποτελέσει ένα από τα βασικά στοιχεία του ντοκιμαντέρ. Αισθάνομαι ασφάλεια, όταν έχω στα χέρια μου ένα πλήρες σενάριο. Νομίζω πως στα περισσότερα ντοκιμαντέρ μου υπάρχει μια σιδερένια δομή, και αυτό φαίνεται. Βέβαια, έχω όλη την ελευθερία μετά να κάνω τις αλλαγές μου στο μοντάζ, αλλά θέλω όλο μου το υλικό να υπάρχει έτοιμο από πριν.

Ακολουθείτε πιστά το σενάριο το οποίο έχετε ετοιμάσει;

Κατά την γνώμη μου, το ντοκιμαντέρ είναι η προεργασία του και τίποτε άλλο. Προεργασία όχι μόνο στα χαρτιά, αλλά και με τους ανθρώπους. Αναζητάς από τους ανθρώπους να σου δώσουν τον καλύτερο εαυτό τους, όταν κινηματογραφείς πορτρέτο ή στο *Καλή Πατρίδα Σύντροφε*, και να ανοιχτούν απέναντί σου. Οι σχέσεις εμπιστοσύνης είναι απαραίτητο να χτιστούν πολύ πριν. Κάτι που απαιτεί δουλειά μηνών. Οι δύο ταινίες των ποιητών Σαχτούρη και Κατσαρού έχουν μια προεργασία πολλών μηνών πίσω τους η κάθε μια. Δηλαδή χρειάζεται να δώ το πρόσωπο, να το ξαναδώ, να μιλήσουμε, να το κάνω να με εμπιστευτεί, να θέλει να ακουμπήσει πάνω μου. Εδώ, βέβαια, είχα να αντιμετωπίσω ανάμεσα στα άλλα τις παλινδρομήσεις των ποιητών και την κυκλοθυμία τους. Μεγάλη δυσκολία σε αυτού του είδους τα πορτρέτα έχει η οπτικοποίηση των ποιημάτων. Ένα κύριο μέλημα είναι το πώς οπτικοποιείς ένα ποίημα, χωρίς να το προδίδεις και χωρίς να πέφτεις σε εύκολες, ακαδημαϊκές λύσεις. Όταν δείχνεις ότι λέει ο κάθε στίχος, αυτό καταντάει γελοίο. Το ζητούμενο είναι πώς θα αναδείξεις το ποίημα και τον δημιουργό μέσω του ποιήματος. Επιδιώκω να οικοδομήσω έναν λόγο παράλληλο με το θέμα μου. Παράλληλος, όμως, λόγος δεν σημαίνει ομοειδής λόγος, -δεν μιλάω με τον ίδιο τρόπο που μιλάει το υποκείμενο που κινηματογραφώ- αλλά λόγος αυτόνομος, ο οποίος πρέπει να τρέχει παράλληλα, με την ίδια ακριβώς ταχύτητα που τρέχει το θέμα μου. Αν είναι λίγο πιο γρήγορος ο κινηματογραφικός λόγος που αρθρώνω ή λίγο πιο αργός, τότε έχει χαθεί το θέμα. Δηλαδή το ντοκιμαντέρ παίζεται σε πολύ λεπτές ισορροπίες.

Στο *Καλή Πατρίδα Σύντροφε* τα γεγονότα που περιγράφονται είναι αληθινά;

Είναι πέντε ιστορίες, οι οποίες τέμνονται. Είναι όλες αληθινές ιστορίες, δηλαδή μου τις αφηγήθηκαν στη διάρκεια της προεργασίας. Έζησα με τους ανθρώπους αυτούς εννιά μήνες πριν από τα γυρίσματα στο χωριό και μετά ήρθε το συνεργείο. Μέσα σε αυτούς τους εννιά μήνες έκανα όλο αυτό που σου είπα. Πρώτ' απ' όλα έπρεπε να σπάσω τον πάγο, να τους πείσω ότι είμαι ένα αξιόπιστο πρόσωπο, δεν είμαι ένας τυχαίος, ότι θα τους σεβαστώ, ότι δεν θα τους προδώσω. Ήταν μια πολύ ειδική περίπτωση. Άνθρωποι απομονωμένοι, που ζήσαν από το '49 μέχρι τότε που πήγα εγώ, μέχρι το '85. Ήταν σαν ένα γκέτο. Δύσπιστοι άνθρωποι.

Καχύποπτοι, Φοβισμένοι δεν μπορείς να φανταστείς. Έπρεπε να τους πείσω. Αυτό μου πήρε εννέα μήνες. Από εκεί και πέρα, στη διάρκεια αυτών των εννέα μηνών, έπρεπε να επιλέξω τους ηθοποιούς μου. Δηλαδή, στις ιστορίες που ήθελα να αφηγηθώ, έπρεπε να βάλω ανθρώπους του χωριού να παίξουν, όχι όμως αυτούς τους ίδιους τους πρωταγωνιστές. Δούλεψα μαζί τους από ένα σημείο και μετά σαν να ήταν επαγγελματίες ηθοποιοί.

Ορισμένοι από αυτούς είχαν πείρα, γιατί είχαν παίξει ή είχαν δει θέατρο στο βουνό, όταν ήταν στο αντάρτικο. Γνώριζαν τους κώδικες. Από τη στιγμή που τους αντιμετωπίσα ισότιμα και θεώρησα ότι μπορούν να παίξουν τους ρόλους, τα πράγματα λύθηκαν αυτόματα. Δεν είναι δικές τους ιστορίες. Ούτε ο βοσκός βέβαια που πεθαίνει στο τέλος, ούτε η νύφη που παντρεύεται, ούτε οι φίλες της νύφης. Η νύφη είναι η μόνη επαγγελματίας ηθοποιός. Είναι η Αθηνά Παπαδημητρίου, που γεννήθηκε και ζει στην Ουγγαρία, αλλά και αυτή παιδί πολιτικών προσφύγων. Ήθελα να έχω στο κέντρο μια επαγγελματία ηθοποιό για να στηρίξω τον κορμό της ταινίας.

Αυτό το είδος κινηματογράφου, όμως, ξεφεύγει από τα όρια του ντοκιμαντέρ;

Αυτό είναι το feature documentary της αγγλικής σχολής, το οποίο ήταν αρκετά ανεβασμένο εκείνη την εποχή ως είδος. Η ταινία που θα προβληθεί φέτος στο Φεστιβάλ είναι η διευρυμένη version που έφτιαξα για την τηλεόραση, μεγαλύτερη κατά 40' περίπου. Οι αφηγήσεις των ιδίων των πρωταγωνιστών του δράματος μετωπικά στο φακό, δεν αφήνουν για τον θεατή κανένα σκοτεινό σημείο- όλα φωτίζονται. Παράλληλα ακούμπησα πολύ στο συγγικό ντοκιμαντέρ- σε πολλά σημεία, δηλαδή, είναι επανοημένο.

Ποιά είναι η γνώμη σας για τον πολιτικό ρόλο του ντοκιμαντέρ;

Δεν νομίζω ότι εγώ έχω κάνει ποτέ καθαρά πολιτικό κινηματογράφο. Κοινωνικό ντοκιμαντέρ είναι και ανθρωποκεντρικό. Δεν έχω κάνει ποτέ στρατευμένο ντοκιμαντέρ. Ούτε η *Ελληνική Κοινότητα της Χαιδελβέργης* είναι στρατευμένο ντοκιμαντέρ. Είναι κοινωνικό ντοκιμαντέρ με πολιτικές προεκτάσεις. Δεν το έχω πιστέψει ποτέ το πολιτικό ντοκιμαντέρ, ούτε το προπαγανδιστικό. Μου φαίνονται πολύ κλειστά αυτά τα είδη που δουλεύουν με κλισέ.

Το κοινωνικό ντοκιμαντέρ επιτελεί παρόλ' αυτά έναν πολιτικό ρόλο;

Σαφώςστα, ειδικά αυτά που άπτονται πολιτικών θεμάτων. Το θέμα των μεταναστών είναι πολιτικό, το θέμα των πολιτικών προσφύγων το ίδιο, όπως και το θέμα της αυθαιρέτης δόμησης των πολιτικών προσφύγων. Μέσα σε αυτά υπάρχει και μια πολιτική θέση, αλλά δεν είναι το βασικό μου μέλημα αυτό.

Πώς επηρέασε το *Καλή Πατρίδα Σύντροφε* τη συνέχεια της ζωής αυτών των ανθρώπων;

Τους έδωσε τη χαρά και, ίσως, την ψευδαίσθηση να αισθανθούν ότι, επιτέλους, μπορούν να μιλήσουν δημόσια για τα ιστορικά γεγονότα που έζησαν και για τη ζωή τους. Εγώ από την μεριά μου, στην καλύτερη περίπτωση, μπορώ να φωτίσω κάποιες πτυχές ενός θέματος. Στα Τουρκοβούνια, για παράδειγμα, δείχνω αυτά που με πλημμυρίζουν και, αν γίνει κάτι καλό γι' αυτούς τους ανθρώπους, τότε είναι καλοδεχούμενο. Οι ταινίες μου για τη μετανάστευση λειτουργήσαν πάρα πολύ στη Γερμανία, διότι υπήρχαν κόπτες και τις πρόβαλαν όλες οι κοινότητες των Ελλήνων. Προκαλούσαν συζητήσεις ανάμεσα στους εργάτες- ήταν και Γερμανοί στο κοινό. Η *Χαιδελβέργη* έχει παιχτεί στη Γερμανική τηλεόραση. Ο *Γιώργος από τα Σωτηριάνικα* βγήκε στο εμπορικό κύκλωμα, στους κινηματογράφους, στη Γερμανία. Νομίζω ότι κάτι, ένα πετραδάκι δηλαδή, προστίθεται σε όλον αυτό τον προβληματισμό εκείνης της εποχής. Σήμερα, πια, δεν είναι έτσι τα πράγματα για τους Έλληνες της Γερμανίας. Παρόλ' αυτά οι ταινίες εξακολουθούν να συγκινούν.

Πώς περιγράφεται η τεχνική της μινιατούρας με την οποία προσεγγίζετε τα πορτρέτα καλλιτεχνών; Αυτή είναι μια πρόκληση. Στο λιγότερο δυνατό

χρόνο να βγάλεις τον πυρήνα, τον καρπό του ανθρώπου που κινηματογραφείς ή να μιλήσεις για το βιβλίο με το οποίο καταπίνεται. Σύγκρινε τη *Μεγάλη Πομπή* που είναι 52 λεπτά στην πλήρη της ανάπτυξη, όπου μιλάω για ένα βιβλίο, με το εξάλεπτο της Ρέας Γαλανάκη, που μιλάει πάλι για το βιβλίο της, *Ισαμιά Φερικ Πασά*. Στη δεύτερη περίπτωση, υπάρχει η λογική στον ελάχιστο χρόνο να έχεις τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Αν μιλήσουμε με όρους ζωγραφικής, απλά σκισάρω στη μινιατούρα κάτι, ένα πορτρέτο, βάζω κι ένα-δυο χρωματάκια, ενώ στη *Μεγάλη Πομπή* το ζωγραφίζω πια. Έχω όλα μου τα χρώματα μέσα. Και να σου πω την αλήθεια, αν δεν ήμουν αυτό που είμαι, δηλαδή ποιητής και σκηνοθέτης, θα ήθελα πολύ να είμαι ζωγράφος.

Επίσης, μεταξύ των πορτρέτων υπάρχει και η διαφορά στη φόρμα που χρησιμοποιείτε. Άλλα στοιχεία αναζητάτε στη μια ταινία και άλλα στην άλλη; Το ίδιο το θέμα σου επιβάλλει κάθε φορά τον τρόπο που θα το αντιμετωπίσεις και θα το αναδείξεις. Στο ντοκιμαντέρ δεν υπάρχει ένας μοναδικός τρόπος προσέγγισης. Υπάρχουν τόσοι, όσοι και το πλήθος των θεμάτων. Ευελιξία κι ελαστικότητα χρειάζονται για να γίνει όσο το δυνατό πιο γοητευτική, πιο ενδιαφέρουσα η κινηματογραφική αφήγηση.

Πώς επιλέγετε τα θέματα σας;

Πολλές από τις ταινίες μου είναι παραγγελίες. Θέλω να σου πω ότι μου άρεσει πάρα πολύ η παραγγελία, όχι βέβαια για οτιδήποτε ή για θέματα που διαφωνώ ιδεολογικά ή αισθητικά. Το να δουλεύω με παραγγελίες είναι μια μεγάλη πρόκληση. Δεν κάνω διακρίσεις ανάμεσα στην παραγγελία και στην επιθυμία μου. Πιστεύω ότι αν ερχόταν στα χέρια μου πολύ καλά σενάρια, θα ήθελα συνέχεια να κάνω παραγγελίες. Θα τα προσάρμοζα, βέβαια, στη δικιά μου ψυχή. Επειδή είμαι πολύ φυγόπονος, πρέπει κάποιος να με εξαναγκάζει να κάνω κάτι, στον τομέα που δουλεύω βέβαια, και να μου βάζει και προθεσμίες. Γιατί τα πλαίσια που σου βάζουν, σε πνάνει μετά μια όρεξη, μια τρελή επιθυμία, να τα σπάσεις, να τα διευρύνεις και αυτά όλα είναι πολύ γοητευτικά.

Επιβάλλετε στον εαυτό σας κάποιες μορφές λογοκρισίας, όταν προσεγγίζετε τέτοια θέματα;

Όχι, θέλω μόνο να σεβόμαι τους ανθρώπους που κινηματογραφώ. Δεν θέλω να τους εκθέτω. Δηλαδή, όταν είχαμε την σκηνή με το χασίσι στο *Γιώργο από τα Σωτηριάνικα*, που στρίβει τσιγάρο, ήταν για την εποχή εξαιρετικά τολμηρό. Βέβαια, όταν παήχτηκε στην τηλεόραση το κόψανε. Σκέψου, σήμερα είναι κοινός τόπος. Κουβέντιασα, τότε, πάρα πολύ με τον Γιώργο και μόνο όταν εκείνος είπε εντάξει να το κάνουμε, γιατί είναι μέσα στη ζωή μας, τότε το έκανα. Αλλιώς δεν θα γινόταν.

Το πέρασμα από το ντοκιμαντέρ στη μυθοπλασία κατά πόσο δημιουργεί συγχύσεις;

Δεν έχω αισθανθεί ποτέ ότι το ένα επηρεάζει αρνητικά το άλλο. Το αντίθετο, η θητεία στο ντοκιμαντέρ γονιμοποιεί την φιλίόν ταινία. Οι καλύτερες ταινίες του παγκόσμιου κινηματογράφου έχουν έντονα στοιχεία ντοκιμαντέρ από πίσω, δηλαδή πρωταγωνιστεί σε ένα άλλο επίπεδο και η εποχή που γυρίστηκαν. Αυτό τους δίνει φρεσκάδα και διάρκεια. Το πιο γοητευτικό πράγμα στον κινηματογράφο είναι οι σχέσεις, συχνά έντονες, που δημιουργούνται με τους συνεργάτες και τελειώνουν με το τέλος των γυρισμάτων. Ο κινηματογράφος είναι συνδημιουργία. Βέβαια, ο σκηνοθέτης που ξέρει πολύ καλά τι ζητάει κι έχει προσωπικό όραμα, αφήνει πάντα την σφραγίδα του στην ταινία.

ΚΑΛΗ ΠΑΤΡΙΔΑ ΣΥΝΤΡΟΦΕ / BELOIANNISZ, 120'

Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες στην Ουγγαρία έχτισαν το 1950 το χωριό Μπελογιάννης, 40 χιλιόμετρα νότια από τη Βουδαπέστη. Η κάμερα συναντάει στον συγγικό κάμπο τους πρώην πολιτικούς πρόσφυγες, που ετοιμάζονται να επιστρέψουν στην Ελλάδα μετά από 35 χρόνια αναγκαστικού εκπατρισμού. Οι κάτοικοι γίνονται οι ίδιοι ηθοποιοί και πρωταγωνιστούν σε μια σειρά ιστοριών που στηρίζονται σε πραγματικά γεγονότα. Η διευρυμένη τηλεοπτική βερσιόν της ταινίας, προβλήθηκε από την τηλεόραση της ΕΡΤ.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 8/3, 20:00

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΜΠΗ: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ, 52'

Η Μεγάλη Πομπή είναι το μυθιστόρημα του Αλέξη Πανσέληνου, που κυκλοφόρησε το 1985. Στην ταινία εκτός από τον Αλέξη Πανσέληνο, ο οποίος μιλάει για τις πηγές της έμπνευσής του, μιλούν ακόμα ο κριτικός λογοτεχνίας Βαγγέλης Χατζηβασιλείου και ο συγγραφέας Βαγγέλης Ραπτόπουλος.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 7/3, 16:00

ΣΚΟΤΕΙΝΟΣ ΣΥΝΟΜΩΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ, 52'

Ο ποιητής Μιχάλης Κατσαρός (1919-1998) μιλά με τον ποιητή της νεότερης γενιάς Γιώργο Κακουλίδη για τη ζωή και το έργο του. Η αφήγηση υπονομεύεται από τον ίδιο τον Κατσαρό, ο οποίος με ένα εντελώς προσωπικό τρόπο, αυτοσαρκάζεται και οκυρώνεται συνεχώς πίσω από μια ποιητική υπερπραγματικότητα που ο ίδιος δημιουργεί και συγχρόνως καταλύει.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 16:00

ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΟ, 45'

Ο Άνθρωπος με τη Στάμνα, μαζί με πολλούς ακόμη ήρωες που τον ακολουθούν, μας οδηγεί στην αρχαιότερη συνοικία της Αθήνας, τον Κολωνό, τον άργητα, τον κατάλευκο Κολωνό, γενέθλιο τόπο του τραγικού Σοφοκλή και τόπο επιστροφής και θανάτου του τυφλού Οιδίποδα.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 17:30

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ - ΑΘΗΝΑ ΠΡΩΤΗ ΘΕΣΗ, 14'

Η διαδρομή ενός φορτηγατζή που μεταφέρει οπωροκηπευτικά από την Κυπαρισσία στην Κεντρική Λαχαναγορά των Αθηνών.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 17:00

Ο ΛΑΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ / LA CULTURE POPULAIRE DANS LE CINEMA GREC, 52'

Η επίδραση του λαϊκού πολιτισμού στον ελληνικό κινηματογράφο, κυρίως μέσα από τις ταινίες φουστάνελας, τις αγροτικές περιπέτειες, το αγροτικό και το αστικό μελόδραμα, το ρεμπέτικο τραγούδι, και τον Καραγκιόζη, που οι μπουρλέσκ χαρακτήρες του επηρέασαν την ελληνική φαρσοκωμωδία.

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 10/3, 16:00

ΤΡΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΟΡΤΡΕΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ, 27'

Τόσος Ρούσσος: "Νομίζω πως το παράλογο που υπάρχει στα βιβλία μου, είναι μέρος της πραγματικότητας που μας περιβάλλει". Ρέα Γαλανάκη: "Οι περισσότεροι έχουμε ένα χαμένο τόπο μέσα στη μνήμη μας και μια επιθυμία επιστροφής κι αυτός ο χαμένος τόπος συνδέεται με κάτι το οποίο είναι αμαρτωλό και πρέπει να κρατηθεί μυστικό". Γιώργος Κακουλίδης: Πίσω απ' όλα τα πράγματα που ψάχνω, είμαι στην αναζήτηση ενός πατέρα. Άλλοτε αυτός ο πατέρας είναι ένα θηρίο, άλλοτε είναι καλός μαζί μου. Η ποίηση είναι μια προσευχή και σ' αυτόν τον πατέρα απευθύνω την προσευχή μου".

Π.ΖΑΝΝΑΣ, 9/3, 17:00